

„Hij is hier niet, want Hij is
opgestaan. . . Komt herwaarts,
ziet de plaats, waar de Here
gelegen heeft.”

(Mattheüs 28:6.)

Het graf in de hof
te Jeruzalem

DE STEEN

1997, april 1 - 1998, maart 2

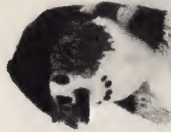
Laat uw zendelingen niet in de kou staan.

Stel ze voor aan uw warmhartige vrienden die nog geen lid zijn. En spoedig zullen uw vrienden de gloed uitstralen van hun pas verworven nieuwe vreugde. Doe het nu, voordat deze gelegenheid als sneeuw voor de zon verdwijnt.

Mormonad
December 1978

Idea and photo submitted
by Elders Bret Layne and Eugene Hatch
Ohio Columbus Mission

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

Raad der Twaalf: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, Le Grand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Adviseurs: Gordon B. Hinckley, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, Marion D. Hanks, James A. Cullimore, Robert D. Hales. **Redacteur kerkelijke tijdschriften:** Dean L. Larsen.

Internationale redactie: Larry A. Hiller, Carol Larsen, Roger Gylling.

Redactie De Ster: Henri J. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Mauritsstraat 100, 3583 HW Utrecht.

Nieuwsredacteur: Antonius Botter, Heilige Stoel 48/35, 6601 VR Wijchen, Telefoon: 08894 - 4320.

Inhoudsopgave

Kiest u heden. <i>Marion G. Romney</i>	2
Het eeuwige huwelijk. <i>Bruce R. McConkie</i>	6
Waarschuwingstekens van ontrouw. <i>Veon G. Smith</i>	10
Ik heb een vraag. <i>Gerarld E. Jones</i>	16
Mededogen van een president. <i>Ferren L. Christensen</i>	18
Regen op het juiste moment. <i>David Carl Danielson</i>	20
De reparatie. <i>Ronald Kirby</i>	23
Een jeugdige spreker. <i>Anya Bateman</i>	24
Vorbereiding en inspiratie. <i>Paul H. Dunn</i>	29
Geschiedenis van de kerk. <i>Glen M. Leonard</i>	30
Wij waren vastbesloten naar Zion te gaan. <i>Jill Mulvay Derr</i>	38
Negen pakjes per dag: Hoe konden we ermee ophouden? <i>Jan Mussman</i>	40

Bijlage voor de jeugd

Een ochtend voor een wonder. <i>Margery S. Cannon en Lurene G. Wilkinson</i> ..	1
Het is echt gebeurd!	4
Als je maar gelukkig bent. <i>Kim Lodder</i>	8
Wiens sporen zijn dit?	10

Jaarabonnement:

Via de Ster-vertegenwoordiger van de wijk /gemeente:

Fl. 20.— storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434.

The Church of Jesus Christ of L.D.S.

Bf. 300 storten op Citibank Brussel, rekeningnummer 5700300314-60.

The Church of Jesus Christ of L.D.S.

USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 8.00.

© 1979 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,
D-6000 Frankfurt am Main 50.

Kiest u heden

Marion G. Romney

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

„Kiest dan heden, wie gij dienen zult; . . . Maar ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen.” (Jozua 24:15)

Wat ik met deze boodschap op het oog heb, is de nadruk leggen op het feit dat dit leven voor ons stervelingen een tijd van beslissingen nemen is en dat het noodzakelijk is de juiste keuzen te maken en dat wij dat nú doen.

Met dit oogmerk werd de aarde geschapen en de mens erop geplaatst.

Mensen zijn eeuwige wezens, geestelijke kinderen van God. Zij werden Hem in de geestenwereld geboren. Daar woonden zij met Hem voordat de aarde bestond. Het is hun bestemming om na de stoffelijke dood eeuwig verder te leven.

Onze Schepper heeft ons de vrije wil geschonken. Terwijl we in de sterfelijkheid zijn, leven wij tussen sterke machten — de macht van het goede en de macht van het kwade. Tussen deze twee moeten wij kiezen. Er is geen ontkomen aan.

De Geest van Christus „geeft licht aan een ieder, die in de wereld komt; en de Geest verlicht een ieder gedurende zijn aardse bestaan, die naar de stem des Geestes luistert.

En een ieder, die naar de stem des Geestes luistert, komt tot God, ja tot de Vader.” (LV 84:46, 47.)

Iedereen, daarentegen, die de leeftijd van verantwoordelijkheid bereikt, wordt door de duivel en zijn engelen verleid om de leiding van de Geest van

Christus van de hand te wijzen en hen te volgen.

Het conflict begon in de hof van Eden en duurt nog steeds voort.

Nadat ze uit de hof van Eden verdreven waren, werden Adam en Eva het evangelie onderwezen door hemelse wezens en werd hun door de Heer opgedragen hun kinderen te onderrichten. Dit deden zij. Daarna „kwam Satan onder hen zeggende: . . . Geloof het niet; en zij geloofden het niet; en zij hadden Satan liever dan God. En van dien tijd af begonnen de mensen vleselijk, natuurlijk en duivels te worden.” (Mozes 5:13.)

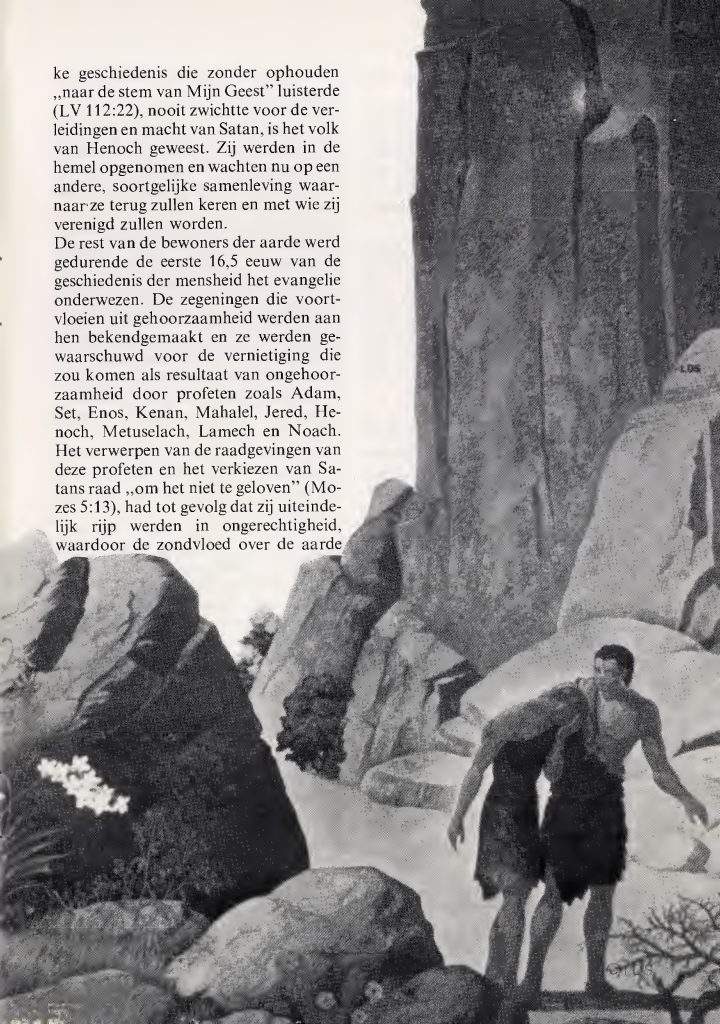
Op deze manier is het nu al bijna 6000 jaar gegaan. In iedere bedeling van het evangelie hebben de mensen het evangelie verworpen en zijn bijgevolg in afval, verdorvenheid en duisternis geraakt. In iedere bedeling is de ware aard van de Godheid — de Vader, de Zoon en de Heilige Geest — opnieuw geopenbaard. De grondbeginselen en verordeningen zijn eveneens opnieuw geopenbaard en beklemtoond. Hoe belangrijk het is volgens de leringen van het evangelie te leven, is onderstreept.

De zegeningen, die voortvloeien uit gehoorzaamheid aan de leringen van het evangelie zijn ons bekendgemaakt en de gevolgen van ongehoorzaamheid zijn altijd voorspeld. De voorspellingen zijn altijd uitgekomen.

De enige samenleving in de hele menselijk-

ke geschiedenis die zonder ophouden „naar de stem van Mijn Geest” luisterde (LV 112:22), nooit zwichtte voor de verleidingen en macht van Satan, is het volk van Henoeh geweest. Zij werden in de hemel opgenomen en wachten nu op een andere, soortgelijke samenleving waarnaar ze terug zullen keren en met wie zij verenigd zullen worden.

De rest van de bewoners der aarde werd gedurende de eerste 16,5 eeuw van de geschiedenis der mensheid het evangelie onderwezen. De zegeningen die voortvloeien uit gehoorzaamheid werden aan hen bekendgemaakt en ze werden gewaarschuwd voor de vernietiging die zou komen als resultaat van ongehoorzaamheid door profeten zoals Adam, Set, Enos, Kenan, Mahalel, Jered, Henoeh, Metuselach, Lamech en Noach. Het verwerpen van de raadgevingen van deze profeten en het verkiezen van Satans raad „om het niet te geloven” (Mozes 5:13), had tot gevolg dat zij uiteindelijk rijp werden in ongerechtigheid, waardoor de zondvloed over de aarde

kwam, die alleen door Noach en zijn gezin overleefd werd.

Een soortgelijk voorbeeld van de gevolgen die het nemen van verkeerde beslissingen heeft, wordt ons bekendgemaakt in het verslag van het volk van Jared, dat ongeveer 2000 jaar lang na de bouw van de grote toren van Babel, Amerika bewoonde.

Uit de spraakverwarring die bij de bouw van die toren ontstond, voerde de Heer een groep mensen naar Amerika. Hij vertelde hun, dat Jezus Christus de God van het land was, en dat als zij Hem volgden, Hij hen tot een groot volk zou maken. „En er zal geen grotere natie zijn op de gehele aarde.” (Ether 1:43.) Dit werden ze.

In hun voorspoed vergaten zij de Heer en negeerden zijn leringen. Terwijl zij toenamen in zondigheid, waarschuwden de profeten hen herhaaldelijk, dat zij van het land zouden worden weggevaagd als ze zich niet bekeerden en de Heer dienden. Zij weigerden dit te doen. Zij verkoozen de lusten van het vlees te volgen totdat zij verweekeld werden in een oorlog van broeder tussen broeder en volkome van de aardbodem werden weggevaagd.

Zij werden opgevolgd door de Nefieten, afstammelingen van de groep die onder leiding van Lehi ongeveer 600 jaar voor Christus, door de Heer naar Amerika werd gevoerd. Gedurende de zes eeuwen die aan de geboorte van Christus voorafgingen, werd hun door de profeten herhaaldelijk verteld over de zegeningen die zouden volgen als ze leefden volgens de leringen van Christus, en over de vernietiging die zou komen als een gevolg van het negeren en niet gehoorzamen van zijn leringen. Tenslotte bereikte hun verdorvenheid in 421 na Christus een hoogtepunt en ondergingen zij hetzelfde lot als de Jaredieten.

Duizend jaar lang werden zij echter heen

en weer geslingerd tussen rechtvaardigheid en goddeloosheid.

Hun profeten vertelden hun over de aardse bediening van Christus in het land van Jeruzalem, dat zij in Amerika zijn geboorte en kruisiging zouden vernemen en dat Hij hen na zijn opstanding zou bezoeken.

Reeds in 592 voor Christus vertelde de profeet Nephi hun, dat er ten tijde van zijn kruisiging „... een donkere mist over het land van belofte (Amerika) zou zijn; bliksemflitsen, ... donderslagen en aardbevingen,” dat veel steden zouden verzinken, andere „verbranden” (1 Nephi 12:4); en dat de opgestane Christus onder hen zou verschijnen na de grote verwoesting. (Zie 1 Nephi 12:6.)

Deze profetieën werden letterlijk vervuld.

Alle profetieën zullen worden vervuld op een tijdstip, dat de Heer gepast vindt. De profeet Amos sprak de waarheid toen hij zei:

„Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten.” (Amos 3:7.)

Welnu, de gebeurtenissen waar we het over gehad hebben, getuigen van de waarachtigheid van deze verklaring.

Ik heb ze in uw herinnering opgeroepen als achtergrond voor en om betekenis te geven aan datgene wat ik te zeggen heb over onze huidige situatie, en om te onderstrepen hoe belangrijk het is, dat wij kiezen het licht van Christus te volgen. Wij leven in de bedeling van de volheid der tijden, de laatste bedeling van het evangelie voor het duizendjarig rijk.

Deze bedeling zal niet eindigen zoals vorige bedelingen zijn geëindigd; in afval en het verloren gaan van het evangelie; ze zal beëindigd worden door de tweede komst van de Heer Jezus Christus en het inluiden van zijn duizendjarig vredesrijk, zoals dit in alle bedelingen sedert het begin van de wereld geprofeteerd is.

„... het Millennium ... zal komen ... Satan zal worden gebonden.” (LV 43:30, 31.)

Christus zal zich „van de hemel openbaren met macht en grote heerlijkheid, met alle hemelse heerscharen, en duizend jaren met de mensen in gerechtigheid op aarde wonen, en de goddelozen zullen niet bestaan.” (LV 29:11.)

Toen Nephi onze tijd aanschouwde schreef hij: „De tijd komt spoedig, dat Satan geen macht meer over het hart der mensenkinderen zal hebben, want weldra komt de dag, dat de hooghartigen en de goddelozen als stoppelen zullen zijn; en de dag komt, dat zij moeten worden verbrand.

Want de tijd komt spoedig, dat de volheid van Gods toorn op alle mensenkinderen zal worden uitgestort, want Hij zal niet toelaten, dat de goddelozen de rechtvaardigen zullen ombrengen.

Daarom zal Hij de rechtvaardigen door Zijn macht bewaren, zelfs indien de volheid van Zijn toorn moet komen en de rechtvaardigen worden bewaard, zelfs wanneer hun vijanden door vuur worden verwoest. Daarom behoeven de rechtvaardigen niet te vrezen; want de profeet zegt als volgt: Zij zullen worden gered, zelfs al ware het door vuur.

Ziet, mijn broeders, ik zeg u, dat deze dingen weldra moeten komen; ja, bloed en vuur en rookdamp moeten zelfs komen; en noodzakelijkerwijs moet het op deze aardbodem geschieden; en het overkomt de mensen in hun sterfelijke staat, indien zij hun hart tegen de Heilige Israëls verstokken.

Want ziet, de rechtvaardigen zullen niet omkomen; want de tijd moet zeker komen, dat allen, die tegen Zion strijden, zullen worden afgesneden.” (1 Nephi 22:15-19.)

Wij weten niet wanneer het hoogtepunt zal komen. We weten echter wel, dat het naderende is. Wij weten, dat de volkeren

der aarde rijp worden in ongerechtigheid. Wij weten, dat elk van de tien geboden genegeerd wordt. Wij weten, dat God getart wordt, dat oneerlijkheid, immoraliteit, het schenden van de Sabbat en zelfs moord alsmaar toenemen.

Wij weten, dat de Heer bij de opening van deze bedeling zei:

„Luistert, o gij volk Mijner kerk, zegt de stem van Hem, Die omhoog woont, en Wiens ogen op alle mensen zijn gericht; ja, voorwaar zeg Ik, Luistert, gij volk van verre; en gij, die op de eilanden der zee zijt, luistert te zamen . . .

Bereidt u voor, bereidt u voor op hetgeen zal komen, want de Here is nabij; En de toorn des Heren is ontstoken, en Zijn zwaard is in de hemel ontbloot, en het zal op de inwoners der aarde nedervallen.

En de arm des Heren zal worden geopenbaard; en de dag komt, dat zij, die niet naar de stem des Heren willen luisteren, noch naar de stem zijner dienstknechten, noch acht geven op de woorden der profeten en apostelen, van het volk zullen worden afgesneden;

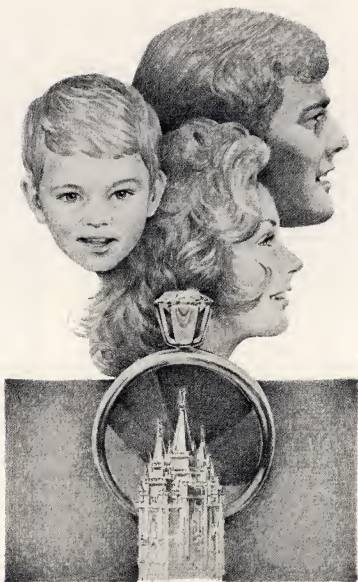
Want zij zijn van Mijn verordeningen afgedwaald en hebben Mijn eeuwig verbond verbroken;

Zij zoeken de Here niet om Zijn gerechtigheid te vestigen, doch ieder mens bewandelt zijn eigen weg en handelt naar het beeld van zijn eigen god, wiens beeld naar de gelijkenis der wereld is, en dat in wezen een afgod is, die veroudert en in Babylon zal vergaan, dat grote Babylon, dat zal vallen.” (LV 1:1, 12-16.)

Het is al laat. Indien wij staande willen blijven als Babylon valt, dan zullen we nu moeten kiezen. Zoals Amulek zei: „Dit leven is de tijd voor de mens om zich voor te bereiden God te ontmoeten; ja, ziet, de tijd van dit leven is de tijd voor de mensen om hun arbeid te volbrengen.” (Alma 34:32.)

„Kiest heden” (Mozes 6:33.)

Bruce R. McConkie
Lid van de Raad der Twaalf

Het eeuwig huwelijk

Deel 1

Het werk van God de Vader was de schepping, . . . het werk van Christus de Zoon was de verlossing . . . onze taak . . . is . . . de wetten . . . aanvaarden en geloven.

Opdat we allen één zullen zijn in ons denken, ons in een positie zullen bevinden om op hetzelfde fundament te bouwen, en dezelfde eeuwige waarheden voor ogen zullen hebben, zal ik om te beginnen drie of vier korte citaten aanhalen uit de openbaringen. Ik bid dat wij, waar het deze grote leerstellige beginselen betreft, één zullen zijn in gevoel en zienswijze en dat het besluit om al de dingen te doen die gedaan moeten worden in dit sterfelijk bestaan om de volheid van de heerlijkheid van onze Vaders koninkrijk te beërven, vast in onze ziel verankerd zal liggen.

Voor één citaat neem ik deze woorden uit afdeling 42, de openbaring, die de titel heeft „De wet der kerk”: „Gij zult uw vrouw met geheel uw hart liefhebben, en gij zult haar aankleven en geen ander.” (LV 42:22.) En in de geest van deze woorden, haal ik uit het Oude Testament, uit het boek Ruth, de uitdrukkingen, die, hoewel ze oorspronkelijk niet gesproken zijn met betrekking tot het huwelijk, een beginsel bevatten dat volledig van toepassing is.

„Maar Ruth zeide: Dring er bij mij niet op aan, dat ik u in de steek zou laten, door van u terug te keren; want waar gij zult heengaan, zal ik heengaan, en waar gij zult vernachten, zal ik vernachten; uw volk is mijn volk en uw God is mijn God;

Waar gij zult sterven, zal ik sterven, en daar zal ik begraven worden. Zo moge de Here mij doen, ja nog erger; (en hier breng ik een kleine wijziging aan) (zelfs als) de dood . . . scheiding (zal) maken tussen mij en u.” (Ruth 1:16-17.)

Nu een gedeelte uit afdeling 49 van de Leer en Verbonden, waarin de fundamentele verklaring met betrekking tot het huwelijk in onze bedeling samengevat wordt:

„En verder, voorwaar zeg Ik u (zegt de Heer), dat wie ook verbiedt te huwen, het niet op Gods voorschrift doet, want het huwelijk is de mens van Godswege geboden.

Daarom is het wettig, dat hij een vrouw hebbe, en deze twee zullen één vlees zijn, en dit met het oogmerk, dat de aarde aan het doel van haar schepping beantwoorde;

En dat ze met het aantal mensen mocht worden bevolkt, dat overeenstemt met Zijn schepping vóór de wereld werd gemaakt.” (LV 49:15-17.)

Wanneer wij als heiligen der laatste dagen spreken over het huwelijk, dan spreken we over een heilige, celestiale verordening. We spreken over het stelsel, waaruit de grootst mogelijke liefde, vreugde, vrede, geluk en sereniteit die de mensheid bekend zijn kunnen voortvloeien. We spreken over het scheppen van een gezinseenheid, die de mogelijkheid heeft in alle eeuwigheid voort te duren, een gezinseenheid, waarin de man en de vrouw in die verhouding de eeuwigheid in kunnen gaan, en waar moeder en dochter en vader en zoon door eeuwige banden, die nooit verbroken zullen worden, met elkaar verbonden zijn. Wij spreken over het scheppen van een eenheid die belangrijker is dan de kerk, belangrijker dan welke organisatie ook die er op aarde of in de hemel bestaat, een eenheid waaruit verhoging

en het eeuwige leven kunnen groeien; en wanneer wij spreken over het eeuwige leven, bedoelen wij het soort leven dat God onze hemelse Vader leidt.

In deze laatste, heerlijke bedeling van het evangelie hebben wij de meest fundamentele waarheid aller eeuwigheid ontvangen, en die waarheid heeft betrekking op de aard en het soort wezen dat God is. Het eeuwige leven is het kennen van de Vader en de Zoon. (Zie Joh. 17:3.) Het is onmogelijk voor ons om beetje bij beetje, stap voor stap de hoogste volmaaktheid te bereiken, tenzij we een kennis verkrijgen van de aard en het soort wezen dat God is. Dus bedoelen we, wanneer we spreken over het eeuwige leven, het soort leven dat God onze Vader leidt; en wanneer we over Hem spreken, spreken we over een heilige, vervolmaakte, verheven, veredelde man . . . een individu, een persoon, een wezen met „een lichaam van vlees en beenderen even tastbaar als dat van de mens.” (LV 130:22.)

We spreken over iemand die letterlijk een oester is, die de Vader van de geest van alle mensen is. U en ik werden geboren als leden van zijn gezin. We hebben zijn gezicht gezien; we hebben zijn stem gehoord; we hebben zijn raad ontvangen, zowel persoonlijk als bij monde van zijn vertegenwoordigers en zaakwaarnemers; we kenden hem in het voorbestaan. Nu is er een sluier neergelaten en we hebben niet de herinnering die wij toen hadden, maar we streven ernaar die dingen te doen, die ons in staat zullen stellen Hem gelijk te worden.

Nadat Hij ons als zijn geestelijke kinderen had verwekt, gaf hij ons onze vrije wil, ofwel de macht en het vermogen om zelf te kiezen. Hij gaf ons eveneens wetten en stond ons toe om gehoorzaam of ongehoorzaam te zijn, als gevolg waarvan wij talenten, vermogens, vaardigheden en karaktereigenschappen van ve-

lerlei soort kunnen ontwikkelen, en dat ook deden. Hij verordeneerde een plan van zaligheid en bracht het tot stand. Het werd het evangelie van God genoemd, waarmee God onze hemelse Vader wordt bedoeld, en het bevatte alle wetten, machten en rechten, alle ervaringen, alle gaven en genaden die noodzakelijk waren om ons, zijn geestelijke zoons en dochters, vanuit de toenmalige geestelijke staat van lage intelligentie te voeren naar de verheven, verheerlijkte toestand, waarin we zouden zijn zoals Hij.

De profeet Joseph Smith vertelt ons dat God, toen Hij zich te midden van geesten en heerlijkheid bevond, zelf wetten instelde waardoor ze vooruitgang konden maken en worden zoals Hij. Deze wetten omvatten de schepping van deze aarde; ze hielden in het ontvangen van een sterfelijk lichaam, waardoor we konden worden beproefd en gewogen in een proeftijd en ervaringen op doen, die we onmogelijk op een andere wijze hadden kunnen verkrijgen; ze omvatten de gelegenheid tussen goed en kwaad te kiezen, om het goede of het kwade te doen en de mogelijkheid om te groeien en vooruitgang te maken in geestelijk opzicht. Tevens hielden zij de mogelijkheid in een huwelijk aan te gaan dat het in zich heeft eeuwig te kunnen duren. Wij aanvaardden onze reis op deze koers in het voorsterfelijk leven. Nu zijn we dan hier en staan voor het eindexamen van het leven dat we tot dusver gehad hebben, maar dat ook het toelatingsexamen is voor de heerlijkheden en koninkrijken die in het verschieft liggen.

We noemen het soort leven dat God, onze Vader, leidt het eeuwige leven, en het eeuwige leven bestaat uit twee dingen: de voortzetting van de gezinseenheid in eeuwigheid, en een erfenis van wat de Schriften noemen de volheid van de Vader, of de volheid van de heerlijk-

heid van de Vader (zie LV 76:56), wat betekent de macht, kracht, heerschappij en verhoging die Hijzelf bezit. Door onze begrensde omstandigheden zijn wij niet in staat de almacht van de Vader te bevatten. We kunnen naar de sterren aan de hemel kijken, we kunnen alle werelden en hemellichamen zien die in hun sfeer geschapen zijn, wij kunnen al het leven op deze planeet, waarmee wij vertrouwd zijn, onderzoeken en door dit te doen kunnen we beginnen begrip te krijgen van de heerlijke intelligentie die geen grenzen heeft, waardoor al deze dingen bestaan . . . en wanneer we al deze dingen en meer samenvoegen, ontvouwt zich de volheid van de heerlijkheid van de Vader.

Wij streven naar het eeuwige leven . . . dat wil zeggen, het voorrecht is ons geboden om als kinderen van God vooruitgang te maken, totdat wij worden als onze eeuwige Ouder; en als we dat bereiken, dan moeten wij bouwen op het fundament van het zoenoffer van de Heer Jezus Christus. Wij moeten de geboden onderhouden en de zaden van gerechtigheid zaaien ten einde heerlijkheid en eer te oogsten. Als wij alles doen, wat het evangelie van ons verlangt, dan kunnen we die vooruitgang maken. Het evangelie, ofwel het plan van zaligheid, wordt nu het evangelie van Jezus Christus genoemd ter ere van Hem die het oneindige en eeuwige zoenoffer bracht, en alle voorwaarden van het plan van de Vader in werking stelde.

God onze Vader is de Schepper van alle dingen en wij verheerlijken zijn heilige naam en zingen Hem lof toe omdat Hij ons en alle dingen in de hemelen geschapen heeft. God onze Vader is de volmaakte Schepper. Jezus Christus, zijn Zoon, is de Verlosser. Hij kwam om ons te verlossen van de lichamelijke en de geestelijke dood, die in de wereld kwamen door de val van Adam. De verlos-

sing van de lichamelijke dood brengt ons de onsterfelijkheid: „Want evenals in Adam allen sterven, zo zullen ook in Christus allen levend gemaakt worden.” (1 Kor. 15:22.) En iedere levende ziel zal in de opstanding verrijzen en onsterfelijk zijn en na aldus verreezen te zijn, geoordeeld worden naar zijn werken en een plaats toegewezen krijgen in de koninkrijken, die toebereid zijn. Sommigen zullen in de onsterfelijkheid opgewekt worden en daarna tot het eeuwige leven, en het eeuwige leven is het soort leven dat God leidt.

We kunnen de Heer Jehova, die de Heer Jezus Christus is, niet genoeg loven om Hem op passende wijze te eren voor al datgene, wat Hij voor ons gedaan heeft en voor de mogelijkheden die voor ons liggen, omdat Hij onze zonden op zich nam, op voorwaarde van onze bekering. Het werk van God de Vader was de schepping, en het werk van Christus de Zoon, was de verlossing.

Wij zijn mensen, en onze taak - voortbouwend op het fundament dat door God onze Vader en door Christus de Zoon is gelegd - is het werk te doen dat ons is toegewezen opdat wij de heerlijkheid en de eer en de waardigheid zouden beërven, waarvan ik spreek. Dat betekent, in het algemeen gesproken, dat wij de wetten dienen te aanvaarden en te geloven. Wij dienen te geloven in Christus en zijn wet na te leven, rechtschapen en rein te zijn, in de wateren van de doop onze zonden weg te laten wassen, nieuwe schepselen te worden door de macht van de heilige Geest en de paden van waarheid en rechtschapenheid te bewandelen.

Tot dusver hebben we alleen nog maar over algemeenheden gesproken. Deze zijn de grondslag voor een bepaald iets waarnaar wij wijzen, namelijk het eeuwige huwelijk.

Waarschu- wingstekens van ontrouw

Veon G. Smith

Zonder een blad voor de mond te nemen sprak president Harold B. Lee de broeders van de kerk vlak voor zijn dood toe op een algemene conferentie en vroeg hen „opnieuw te besluiten dat wij de wet van kuisheid zullen naleven.” Hij verwees naar de „lawine van aanbevelingen” om huwelijken die in de tempel verzegeld waren te ontbinden en verklaarde botweg, dat „de oorzaak daarvan veelal zijn oorsprong vindt in één van de grootste van alle zonden, direct volgend op moord, de zonde van overspel.” (*Ensign* van januari 1974, blz. 101.) Wat gebeurt er met mensen, die een tempelhuwelijk hebben gesloten, maar die de verzegelende verordeningen verbreken door overspel, met zijn hartverscheurende zielstrijd en echtscheiding? Het probleem openbaart zich niet op een eenvoudige wijze. Ontrouw ontstaat bijna onmerkbaar. Het begint niet met overspel; het begint met gedachten en houdingen. Iedere stap naar overspel is kort en elk ervan is gemakkelijk te nemen; maar wanneer iemand eenmaal ermee begint, is het moeilijk ermee op te houden.

Deskundigen op het gebied van huwelijksmoeilijkheden hebben geleerd veel van de „waarschuwingsstekens” van ontrouw te herkennen, tekens waar iedere man en vrouw zich bewust van dient te zijn en dient te vermijden.

Een zekere man, die we Willard zullen noemen, kwam om advies, daar hij van zijn eigen gevoelens geschrokken was, die al neigingen begonnen te vertonen

belangstelling voor andere vrouwen te hebben. Hij en Wilma waren in de tempel getrouwd en schenen een „goed” huwelijk te hebben, maar geleidelijk was het voor hem tot een sleur geworden. Het miste de prikkel; hun persoonlijke verhouding was onbevredigend, hun gesprekken waren gedwongen en zonder inhoud, en Wilma scheen geen belangstelling meer voor hem te hebben. Waar hij vooral van was geschrokken, was het besef dat hij flirtte met de meisjes op zijn kantoor en er zelfs een op speelse wijze had gekust. Dit dwong hem tot het besef, dat gevaar dreigde voor zijn tempelbeloften.

Willard leed onder de drie mythen die dikwijls op het hedendaagse huwelijk drukken. De eerste mythe luidt: „Als ik in de tempel trouw, dan loopt mijn huwelijk vanzelf op rolletjes.” Maar dat doet het niet. Het huwelijk is een dynamische wisselwerking tussen twee volwassen wordende mensen, en het vereist voortdurende concentratie op de kwaliteit van die wisselwerking wil dat huwelijk hecht en betekenisvol zijn. Een tempelhuwelijk houdt niet automatisch in dat het een celestiaal huwelijk of zelfs een prettig huwelijk wordt.

De tweede mythe luidt: „Als het huwelijk geen succes is, dan moet ik opnieuw beginnen.” Maar succes komt niet van de ene minuut op de andere tot stand. Het huwelijk is per definitie een voortdurend proces en niet een slotfase. Bijgevolg zal het op sommige punten beter geslaagd zijn dan op andere. Veel men-

sen willen of verwachten in alle aspecten van het huwelijk onmiddellijk een gunstig resultaat. Als een bepaald aspect minder volmaakt lijkt is men wanhopig en denkt: „Ik ben met de verkeerde getrouwd.” Door deze houding wordt iemands aandacht niet zelden op iemand anders gericht dan op zijn huwelijkspartner.

De derde mythe luidt: „Houden van mijn partner sluit de mogelijkheid niet uit om betrekkingen met iemand anders aan te knopen.” Ieder gehuwd persoon heeft de plicht de ander trouw te zijn. Het is ongepast voor anderen dezelfde gevoelens van liefde te koesteren en uit te drukken, die men voor de wederhelft heeft.

Veel situaties tijdens het werk, in de maatschappij, en in kerkelijke opdrachten, brengen mannen en vrouwen bijeen. Ieder van deze gelegenheden kan ook een gelegenheid zijn waaruit een emotionele betrokkenheid met anderen kan voortkomen. Zowel mannen als vrouwen moet de echtelijke verplichtingen duidelijk voor ogen staan en ze moeten zich gebonden voelen om de huwelijks-trouw te handhaven.

Trouw is net als ontrouw een proces. Trouw, de positieve eigenschap, wordt gemeten naar de graad van loyaliteit, saamhorigheid en toewijding die er bestaat tussen man en vrouw. Ontrouw, de negatieve eigenschap, is het gevolg van onvoldoende gevoelens van loyaliteit en saamhorigheid. Iedere handeling, die

ongepaste relaties met een ander bevordert vreet aan de trouw.

Twee zielen, verenigd in de echt, kunnen het alleen tot een geestelijk en tijdelijke eenheid brengen, als ze er voortdurend voor zorgen dat hun vriendschap, liefde en saamhorigheidsgevoel toenemen door hun gevoelens uit te spreken, door wederzijds respect voor elkaar te hebben en door bezorgdheid voor elkaar te tonen.

Hier zijn twee voorbeelden van de manier waarop trouw door zorgeloosheid of teleurstelling aangetast kan worden: 1. Mildred en Marvin hadden in wezen een erg goed huwelijk. Mildred reed iedere dag naar haar werk samen met een goede vriend, Henry. Ze vonden het prettig om met elkaar te praten; Mildred vooral greep graag de gelegenheid aan om te discussiëren omdat Marvin, die erg stil was, zijn gedachten en gevoelens niet zo gemakkelijk uitte. Mildred en Henry begonnen geleidelijk aan een langere weg naar huis te nemen of ergens te parkeren om verder te praten. Er waren geen lichamelijke betrekkingen tussen hen, maar toen Marvin er achter kwam, verdacht hij Mildred van ontrouw. Het kostte ze maanden om de schade te herstellen. Dit hartzeer had kunnen worden vermeden als ze een derde persoon gevonden hadden om met hen mee te rijden of als ze hun vervoer op een andere wijze geregeld hadden.

Elk onbehagen over een situatie moet ernstig opgevat worden, zelfs al „is er niets aan de hand.” De bijna onmerkbaare verschuiving van echtelijke trouw naar ontrouw is als het geleidelijke overgaan van daglicht naar duisternis. Het toenemende genoegen dat Mildred en Henry in elkaars gezelschap schiepen, was verderfelijk voor beide huwelijken. 2. Nadat Alice en Alvin waren getrouwd, bleef Alvin veel tijd met zijn ongetrouwde vrienden doorbrengen; ze

speelden golf, gingen jagen en spraken over zaken. Alice, die niet op Alvin wilde vitten, hield haar gevoelens van teleurstelling omdat ze alleen thuis zat, voor zichzelf. Alvin begon zelfs zijn triomfen en belevenissen met zijn vrienden te delen in plaats van met Alice.

Dit was het eerste teken van gevaar - gebrek aan communicatie. Toen wendde Alice zich, net als Alvin, tot iemand anders: een vriendelijke buurman, uit wiens belangstelling Alice troost putte. Hun vriendschap werd al gauw serieus. Alice en Alvin hadden het heel moeilijk om uit dit probleem te komen. Ze moesten de waarde gaan bepalen van hun doelen, ze moesten zich bekeren en elkaar vergeven. Beiden hadden zich schuldig gemaakt aan het feit dat zij buiten hun huwelijk iemand hadden gevonden die voorzag in de meeste van hun emotionele behoeften. Niemand mag verwachten dat de wederhelft alle behoeften kan bevredigen, maar een huwelijk kan geen stand houden in een sfeer die op gevoelsgebied schraal is.

Algemeen bekende gevolgen van lichamelijke ontrouw zijn onder andere gebrek aan vertrouwen, achterdocht over onverklaarbare afwezigheid, een gevoel van ongeborgenheid en onzekerheid dat kan leiden tot hevige uitingen van bezitsdrift ten opzichte van de ander, verwarrende ideeën over zichzelf als man of vrouw, een intens schuldgevoel over de verbroken verbonden, en een emotionele chaos die er toe kunnen leiden, dat iemand niet in staat is om zijn zakelijke aangelegenheden, zijn kinderen en de gewone verantwoordelijkheden het hoofd te bieden.

Kinderen hebben in het bijzonder te lijden van de ontrouw van de ouders. Alle kinderen zijn gevoelig voor het soort relatie dat hun ouders met elkaar hebben en pogingen om ware gevoelens te verbergen lukken zelden. Als het kind ouder

dan tien jaar is, dan zal het waarschijnlijk voelen dat er iets niet klopt en zal het of in paniek raken, zich verantwoordelijk voelen of emotionele problemen krijgen door het ontbreken van positieve gevoelens thuis. Zelfs kinderen die nog niet naar school gaan voelen dat er tussen de ouders een gemis aan liefde is en gaan zich onzeker voelen over zichzelf en hun plaats in het gezin. Elke mate van ontrouw slaat dus op het kind terug en beïnvloedt zijn gevoelens over zichzelf, zijn ouders en de algemene onderwerpen liefde en huwelijk. Ontrouw van de ouders kan zelfs een uitwerking hebben op wat voor huwelijkspartner het kind jaren later zal zijn.

Zoals de meeste kwalen, is ontrouw gemakkelijker te voorkomen dan te genezen, en de beste manier om het te voorkomen is door er hard aan te werken een goed huwelijk tot stand te brengen. Een tempelhuwelijk, dat aangegaan wordt met het vaste voornemen er een eeuwige relatie van te maken, is een stevige ondergrond. Een sterke persoonlijke gebondenheid, niet alleen aan de wederhelft maar aan het huwelijk als instelling, zoals het van hogerhand verordeneerd is, benadrukt de noodzaak van trouw zijn - niet alleen een ander mens trouw zijn maar ook aan onze Vader in de hemel.

Elkaar vertrouwen is een onmisbaar onderdeel van het huwelijk. De belofte om de partner „aan te kleven” en „alle anderen te verlaten” zorgt voor stabiliteit.

Andere factoren die trouw aankweken zijn onder andere eerlijkheid in de communicatie - bereid zijn om ieder onderwerp dat u en uw partner betreft, te bespreken.

Elkaar ideeën en dagelijkse belevenissen vertellen brengt emotionele intimiteit te weeg die het vanzelfsprekend maken zich loyaal te gedragen. Gevoelens van ontevredenheid, verving en ergernis

zijn waarschuwingstekens die onmiddellijke aandacht vragen.

De volgende vijf vragen kunnen dienen als leidraad om uw echtelijke trouw te toetsen. Als u één van deze vragen met nee beantwoordt, geeft dit te kennen dat het nodig is uw huwelijk opnieuw te evalueren en met uw wederhelft te bespreken hoe er verbeteringen aangebracht kunnen worden.

1. Kunnen u en uw echtgenoot samen praten over alle ervaringen die voor een van u, of voor u beiden, belangrijk zijn?

2. Uit u tegen uw partner uw diepste gevoelens, of hoe u over hem of haar denkt? Kunt u openhartig zeggen: „Ik voel me eenzaam,” of gemakkelijk uw negatieve emoties onder woorden brengen als dat nodig is?

3. Voelt u zich beiden op uw gemak bij de gedachte dat u in sommige opzichten van elkaar verschilt, en kunt u uzelf zijn zonder daardoor in conflict te geraken? Gebruikt u bepaalde manieren om conflicten, belangen of waarden te bespreken zonder elkaar aan te vallen of te bedreigen?

4. Hebt u vertrouwen en achting voor elkaar? Vraagt u om de mening van de ander als er beslissingen genomen moeten worden? Gelooft u, dat uw wederhelft u de waarheid zal vertellen, ook al is die niet plezierig?

5. Vindt u het gemakkelijk om de ander te laten delen in uw gevoelens, gedachten en ervaringen, zonder dat u bezorgd hoeft te zijn, dat het tegen u zal worden gebruikt?

De volgende vijf vragen kunnen ook gebruikt worden als leidraad om te toetsen of uw huwelijk op de juiste wijze functioneert.

Indien u welke vraag dan ook met ja beantwoordt, dient u het onderwerp met uw partner te bespreken, en zonodig een onderhoud met de bisschop of een deskundige op dat gebied te hebben.

1. Is uw huwelijk een sleur geworden? Vindt u het gezelschap van uw echtgenoot soms vervelend?

2. Verschilt u vaak van mening over vele belangrijke kanten van uw huwelijk, uw gezin of elkaar? Klaagt u over uw echtgenoot of heeft u kritiek op hem of haar in het bijzijn van anderen?

3. Hebt u vaak negatieve gevoelens ten opzichte van uw partner of het gevoel onbegrepen, verwaarloosd of niet gewaardeerd te worden?

4. Bent u vaak alleen met een andere man of vrouw?

5. Heeft u sterke emotionele banden ontwikkeld met iemand buiten uw huwelijk?

De combinatie van negatieve gevoelens voor uw echtgenoot en tedere gevoelens voor iemand anders, is een ernstig teken van de aantasting van de huwelijks-trouw. Er dienen onmiddellijke maatregelen genomen te worden.

Een goede manier om er mee te beginnen de huwelijkstrouw in stand te houden zou een openhartig gesprek met uw echtgenoot zijn over de huidige kwaliteit van uw huwelijk. De meeste mensen voelen zich niet bedreigd door een openhartig en oprecht naar voren gebracht verlangen het huwelijk te verbeteren. Dit opent de deur voor beide partners om onverholten te bespreken hoe een meer doeltreffende communicatie te bereiken, de noodzaak meer tijd met elkaar door te brengen enzovoort.

Als deze poging er niet toe bijdraagt uw huwelijk een nieuwe wending te geven, maak dan een afspraak met uw bischop. Hij kan u helpen vaststellen wat er verkeerd is, en wat er gedaan kan worden teneinde de situatie te verbeteren.

Onze hemelse Vader verwacht van ons dat wij gedurende het sterfelijke bestaan vooruitgang in ons huwelijk maken. Daarom is het ook geen goede beslissing

om het werken aan een huwelijk uit te stellen in de veronderstelling dat het komende leven automatisch de gebreken ervan zal goedmaken. We zullen dan nieuwe plannen en doelen hebben, en het valt sterk te betwijfelen of het vermogen om een onbevredigend huwelijk in dit leven te dulden onze geestelijke paraatheid voor het komende leven zal vergroten.

Het gebod voor onze generatie is: „Gij zult . . . noch overspel bedrijven, noch doden, noch iets dergelijks doen.” (L&V 59:6.)

Ontrouw en trouw zijn processen die wederzijds exclusief zijn. Naarmate trouw, loyaliteit, vertrouwen en elkaar deelgenoot van iets maken toenemen, krijgt de ontrouw weinig gelegenheid te ontkiemen. Het belangrijkste onderdeel van de huwelijkstrouw is persoonlijke verbondenheid — verbondenheid aan uw partner, aan het huwelijk als een instelling en als een persoonlijke relatie, aan de idealen en normen van het evangelie en aan een eeuwigheid van dynamische ontwikkeling tezamen.

„Alle dingen hebben het nodig, dat er aandacht aan besteed wordt, dat eraan gewerkt wordt, dat ervoor gezorgd wordt en het huwelijk vormt daar geen uitzondering op. Het huwelijk is niet iets dat op onverschillige wijze behandeld of mishandeld kan worden, of iets dat vanzelf gaat. Niets dat verwaarloosd wordt, zal blijven zoals het was of is, of zal niet ontaarden. Alle dingen verlangen aandacht, zorg en belangstelling en dit gaat vooral op voor deze meest gevoelige van alle verhoudingen van het leven.”

(Richard L. Evans in *Richard L. Evans' Quote Book*, uitgegeven door Publishers Press in Salt Lake City, blz. 16.)

Veon G. Smith is hoogleraar maatschappelijk werk en hoofd van het Bureau voor huwelijks- en gezinsmoeilijkheden aan de Universiteit van Utah.

Ik heb een vraag

*De antwoorden zijn
bedoeld als hulp en
leidraad en niet
als leerstellige
uitspraken van
de kerk.*

Waar plaatsen we dieren in het eeuwige plan dat er voor alle dingen is?

„De natuur helpt ons God te zien en te begrijpen. Wij zijn al zijn scheppingen en trouw verschuldigd van dienstbaarheid na een diepgevoelde bewondering.” Aldus een hoofdartikel van het algemeen bestuur van de Deseret Zondagsschoolunie, president Joseph F. Smith, president van de kerk, en de ouderlingen David O. McKay en Stephen L. Richards, leden van de Raad der Twaalf, in de Juvenile Instructor van april 1918. Inziend dat de „liefde voor de natuur verwant is aan de liefde voor God,” herinnerden ze de leden van de kerk eraan, „dat de mensen gemakkelijker leren wanneer ze een relatie van medeleven met alles wat leeft hebben opgebouwd, dan wanneer ze zich afzonderen door alleen maar belangstelling voor mensen te hebben.” (blz. 183.) Veel gezinnen zien het belang van huisdieren in en de daaruit voortvloeiende gevoelens van liefde en samen delen onder hun kinderen. De verzorging van dieren kan bovendien een gevoel voor verantwoordelijkheid ontwikkelen. Verknocht zijn aan dieren kan voor een gezin zowel inspirerend als van praktisch nut zijn. Een recent persbericht verhaalde van de dappere daad van een hond, die het leven van een klein meisje redde door het raam van

een brandende auto stuk te slaan en haar in veiligheid te brengen. Er zijn een aantal vragen gesteld met betrekking tot de plaats van de dieren in het evangelieplan:

Hebben dieren een geest en worden zij opgewekt?

Ja. De profeet Joseph Smith ontving inlichtingen betreffende de toestand van de dieren in de eeuwigheid. Antwoorden op vragen die hij stelde staan in de Leer en Verbonden afdeling 77. Hij sprak ook over de opstanding der dieren in een toespraak maar hij weidde niet verder over dit onderwerp uit. (*History of the Church*, jaargang 5, blz. 343.)

Naar welke graad van heerlijkheid gaan de dieren?

De Schriften gewagen alleen over dieren in het celestiale koninkrijk. Of ze ook naar andere koninkrijken gaan is een kwestie van gissen. Ouderling Joseph Fielding Smith sprak er eens over dat de verdeling van de dieren over alle graden van heerlijkheid „zeer waarschijnlijk” was. (*Improvement Era*, jan. 1958, blz. 16, 17.) Bij mijn weten heeft geen andere profeet zijn mening over dit onderwerp uitgesproken.

Worden de dieren geoordeeld en opgewekt overeenkomstig hun gehoorzaamheid aan de wetten?

Volgens ouderling Joseph Fielding Smith hebben dieren geen geweten. Zij

Gerald E. Jones,
directeur van het instituut voor godsdienstonderwijs
te Berkeley Californië

kunnen niet zondigen en zij kunnen zich niet bekeren, want zij hebben geen kennis van goed en kwaad. (*Man: His Origin and Destiny*, uitgegeven door Deseret Book Co., 1954, blz. 204, 205.)

Kunnen de dieren bij hun eigenaars zijn in het hiernamaals?

Er is geen openbaring over dit onderwerp. Ons verstand zegt ons echter dat een veehouder of een boer misschien niet al het vee terug wil hebben, dat hij gedurende zijn leven bezeten heeft. Daarentegen zal er misschien rekening worden gehouden met en kan het zijn dat geliefde huisdieren in de opstanding aan hun eigenaars teruggegeven worden. Ouderling Orson F. Whitney schreef dat Joseph Smith verwachtte, dat hij zijn lievelingspaard in de eeuwigheid bij zich zou hebben. (*Improvement Era*, augustus 1927, blz. 855.)

Wat is nu eigenlijk de relatie tussen de mens en het dier?

Mensen zijn de kinderen van God. De dieren zijn er ten bate van de mens. Dit betekent echter niet dat de mens niet bezorgd zou moeten zijn voor dit gedeelte van zijn rentmeesterschap. Door alle tijden heen hebben de profeten erop gewezen dat de mens verantwoording zal moeten afleggen voor de wijze waarop hij de dieren behandeld heeft en dat ze met rechtvaardigheid en barmhartigheid moeten worden

behandeld. Alma moedigt ons aan voor onze kudden te bidden. (Alma 34:20, 25.) Er zijn talrijke voorbeelden in de geschiedenis van de kerk van het zalven van dieren, die daarna genazen. Het meest bekende voorval is dat waarbij de ossen van Mary Fielding Smith werden gespaard om haar pioniersgezin, waartoe ook de toekomstige president van de kerk, Joseph F. Smith behoorde, naar Utah te brengen. (Preston Nibley, *Presidents of the Church*, uitgegeven door Deseret Book Co., in 1959, blz. 234 e.v.) Hoewel de profeten er vaak over hebben gesproken dat het de verantwoordelijkheid van de mens is de dieren goed te behandelen, is er heel weinig bekend over de toestand van de dieren in de eeuwigheid. Er wordt, zeer terecht, meer de nadruk gelegd op de noodzaak, dat de mens het evangelie naleeft en waardig is om terug te keren naar zijn hemelse Vader, waar hij het antwoord op zulke vragen vernemen zal. Opnieuw een citaat uit het artikel, dat in het begin aangehaald werd: „De mensen kunnen niet de Schepper aanbidden en tegelijkertijd zijn scheppingen met onverschilligheid beschouwen. De liefde voor alles wat leeft helpt de mens meer vreugde in het leven te scheppen. Het verhoogt de geestelijke aard van hen die behoefte hebben aan de goedgunstigheid van God.” (*Juvenile Instructor*, blz. 182, van april 1918.)

Mededogen van een president

Ferren L. Christensen

Er is nog nooit een kunstenaar geweest die de schitterende karmozijnrode kleurschakering van de ondergaande zon achter het Catalina eiland in Californië op de juiste wijze heeft kunnen weergeven. In de winter beeft de kust onder de donderslag waarmee iedere woedende golf zich op het strand kapot slaat, en golven met witte schuimkoppen dansen en verdwijnen in een schouwspel van winterse razernij.

Maar wanneer het weer zacht en mild is, verandert de oceaan van kleur en past zich aan bij de lucht met indrukwekkende schakeringen van violetblauw, turkoois en smaragdgroen. Vreemde vogels schijnen onbeweeglijk in de lucht te hangen, gebalanceerd op de tegenwind; pelikanen plonsen in de schuimige branding op zoek naar voedsel; grijze walvissen spartelen met hun staarten of spuiten waterfontein in de lucht; bruinvissen spelen net als zo veel kinderen krijgertje; en zeehonden blaffen tegen de wind.

Het tafereel straalt levensvreugde uit. En geen twee dagen schijnen ooit hetzelfde te zijn.

Van een dergelijk schouwspel genoten President en Zuster David O. McKay steeds wanneer zij de gelegenheid hadden uit te rusten tijdens hun bezoeken aan het zuiden van Californië.

Vaak zaten ze daar urenlang, hand in hand, te genieten van het steeds wisselende panorama.

Op een keer was ik, voor zover ik het me herinner, bij de President en zijn vrouw op bezoek en sloegen we een enorme zeeleeuw gade, die met heel veel moeite uit het water trachtte te komen en zich langzaam voortbewoog van de vloedlijn vandaan. We konden zijn flanken hevig op en neer zien gaan terwijl hij naar adem hapte en tenslotte uitgeput op het strand in elkaar zakte.

President McKay stelde onmiddellijk belang in dit gebeuren en vertelde mij, dat dit reusachtige dier in een meedogenloos gevecht gewikkeld was geweest om zijn wijfje en kudde te beschermen tegen een bende roofzuchtige robben. Nadat hij met succes de aanvallers van zich af had geslagen, zocht de zeeleeuw de bescherming van de kleine inham om zijn wonden te verzorgen en eventueel in vrede te sterven.

Ik luisterde met stomme verbazing. Hoe wist president McKay dit allemaal? Hij scheen zo zeker van zijn zaak en zijn beschrijving was zo nauwkeurig.

Op zijn voorstel wandelden we naar dat gedeelte van de heuvel, vanwaar we over de zee uit konden kijken, om alles van dichterbij te kunnen zien. Wat president McKay had gezegd over de veldslag scheen waar te zijn; de zeeleeuw bloedde hevig uit wonden op zijn rug en zij. Behalve zijn moeizame ademhaling bewoog het dier zich niet en knipperde zelfs niet met zijn ogen.

Omdat ik ongeduldig werd vanwege zijn

traagheid, pakte ik een steentje om naar het beest te werpen met de bedoeling het aan te sporen om weer terug in het water te gaan en weg te zwemmen. Toen mijn spieren zich spanden voelde ik president McKays hand op mijn arm om mij tegen te houden. Hij zei geen woord, maar in zijn aanraking voelde ik een krachtige, stille vermaning om vriendelijk te zijn voor Gods schepselen.

We liepen verder het strand op om dit dier met zijn gladde huid te helpen. Ik zal nooit de vriendelijke woorden en de tedere aanraking van president McKay vergeten, terwijl hij het lijden en de kwelling van die zeeleeuw trachtte te verzachten.

Hij was niet bang van het dier, en de zeeleeuw scheen te weten dat president McKay een ware vriend was. Toen het bloeden opgehouden was en de zeeleeuw

voldoende uitgerust was, gleed hij terug in het water en zwom weg om zich weer bij zijn wijfje te voegen.

Toen ik nog eens nadacht over het mededogen van president McKay, zijn liefde voor schoonheid en zijn gevoeligheid voor alle levende dingen, kwam de tekst in me op: „En Ik, God, schiep de grote walvissen, en alle krioelende levende ziel, welke de wateren overvloediglijk voortbrachten, naar haar aard; en alle gevleugeld gevegelte naar zijn aard. En Ik, God, zag, dat al hetgeen Ik had geschapen, goed was.” (Mozes 2:21.)

Op die gedenkwaardige dag, in haar zetting als van een juweel, leerde ik een les van een profeet van God; de mens heeft inderdaad heerschappij over „de gehele aarde” (zie Mozes 2:26): laat ons die heerschappij in vriendelijkheid en liefde uitoefenen.

Regen op het juiste moment

David Carl Danielson

Mijn herinnering aan ieder jaar van mijn leven hangt samen met de gebeurtenissen, die er in plaats vonden - het jaar, waarin ik trouwde, het jaar waarin mijn vader stierf, het jaar waarin we de koeienstal bouwden. . . Voor mij is 1977 het jaar van het wonder.

Ik ben een boer in de Cache Valley in Utah. Wij leven of sterven overeenkomstig het weer, en 1977 was het jaar van de droogte. Het begon in de herfst van 1976, toen de sneeuw, die in dat seizoen behoort te vallen, maar niet kwam. Wij hebben zelden een droge herfst in onze hooggelegen vallei, en we maakten er gebruik van door te ploegen, de omheining te repareren, verscheidene velden te egaliseren en zelfs stenen te rapen.

Tegen het einde van januari hadden we nog steeds geen sneeuw; zelfs de bergen waren kaal en grijs. Het was zo koud, dat het kleine beetje sneeuw dat we gehad

hadden nog steeds op de grond lag; we wisten, dat we in moeilijkheden waren. Die maand vergaderden de ringpresidenten in de regio Logan met ouderling M.A. Kjar, onze regionaal vertegenwoordiger. Er werd toestemming verleend voor een speciale vasten. Op zondag 23 januari vergaderden de leden van de ring Hyrum Utah voor de eerste keer in hun nieuwe gebouw. Broeder Kjar legde hun de plannen voor het vasten voor. Onze ringpresident, Garth Lee, maakte bekend dat het vasten zou beginnen op 26 januari om zes uur 's avonds en dat er op de 27ste een gebedsdienst zou worden gehouden.

Dat was het begin van het wonder. We vastten bereidwillig mee. Ruim 50 procent van het aantal leden van de ring kwam bijeen voor de gebedsdiensten - bejaarden, mannen en vrouwen met hun gezinnen, tieners, studenten. We zongen.

Een ochtend voor een wonder

Margery S. Cannon en Lurene G. Wilkinson

De jonge Joseph Smith was geestdriftig toen hij een bosje niet ver van zijn ouderlijk huis inging. De vroege lentelucht was zelfs nog koeler tussen de bomen, maar Joseph scheen het niet te merken. Na veel verwarring had hij een besluit genomen. Hij wist wat hij behoorde te doen. Hij had het pas in de Bijbel gelezen in het eerste hoofdstuk van Jakobus: „Indien echter iemand van u in wijsheid te kort schiet, . . . bidde hij God . . . en zij zal hem gegeven worden.” (Jak. 1:5) Hij ging bidden en God vragen bij welke kerk hij zich moest aansluiten.

De gedachte dreef hem voort en hij was verlangend bij die bijzondere plaats te komen die hij daarvoor in gedachten had uitgekozen. Toen hij de plek bereikte, wachte hij even, luisterde en keek om zich heen. Hij wilde alleen zijn als hij met zijn Vader in de hemel sprak. De stralen van de opgaande zon bestreken de toppen van de bomen, schemerden erdoor heen en belichtten kleine plekjes grond, die bezaaid waren met bladeren. De lente had tot voor een paar minuten overal om hem heen gezongen, maar in dit speciale gedeelte van het bos was alles plotseling stil, zelfs de vogels zongen niet meer. Zo was het op die vroege lentemorgen in 1820 toen de 14jarige Joseph Smith in het bos neerknielde om te bidden.

Nauwelijks was hij met zijn gebed begonnen, toen een dikke en drukkende duisternis hem omhulde. Hij hield zijn adem in. Vrees overspoelde hem terwijl hij wanhopig trachtte verder te bidden. Toen, samengaand met de duisternis, scheen de een of andere kwade macht hem te grijpen en hem met zulk een kracht te binden dat hij niet kon spreken. Joseph liet zijn hoofd nog verder zakken en sloeg zijn armen om zijn sidderende lichaam. Hij dacht dat hij gedoemd was ten onder te gaan.

Met alle kracht die in hem was probeerde Joseph zich te bevrijden van het

kwaad dat hem bedreigde en weer te bidden. Hij riep zijn hemelse Vader aan en smeekte om hulp.

Plotseling begon het licht te worden en even plotseling verdween de kwade macht. Joseph keek op en zag een wonderbaarlijk helder licht, zelfs nog helderder dan de zon.

Daar hij door dit heldere licht bijna niet kon zien, hield hij zijn handen boven zijn ogen om ze te beschermen. De kolom van licht daalde geleidelijk uit de hemel neer en alles wat er door werd aangeraakt, werd erdoor verguld. Eerst dacht Joseph dat de takken van de bomen erdoor in brand zouden vliegen, maar dat gebeurde niet. Toen het licht ook op hem rustte, vervulde de warmte ervan hem met een gevoel van onuitsprekelijke vreugde.

Hij keek omhoog en zag twee Wezens die in de kolom van licht boven hem stonden. Hij wist dat zij hemelse Wezens moesten zijn.

Een van hen noemde Joseph bij zijn naam, wees naar de ander en zei, „Deze is Mijn geliefde Zoon, hoor Hem!”

Met grote verbazing beseftte Joseph dat zijn hemelse Vader daar werkelijk voor hem stond, met zijn zoon Jezus Christus aan zijn zijde. Joseph werd hierdoor zo overweldigd, dat hij niet kon spreken. Hun glans en heerlijkheid

vervulden hem met zulk een eerbied en ontzag, dat de woorden niet wilden komen.

Terwijl hij naar het schouwspel voor hem keek, was hij verbaasd te zien dát de mensen op aarde waren geschapen naar het beeld van de hemelse Vader. God was niet een macht zoals electriciteit of magnetisme, zoals zoveel dominees hadden gezegd. Hij sprak tegen Joseph zoals een man zou spreken. En Joseph wist dat God om zijn kinderen op aarde geeft, want hier was Hij, in al zijn heerlijkheid in antwoord op een gebed om hulp.

In gedachten formuleerde Joseph de vraag die hij wilde stellen: „Welke van alle sekten (kerken) is de juiste en bij welke moet ik me aansluiten?”

De vraag van Joseph barstte eruit. Het was Jezus die antwoordde. Hij vertelde de jongen zich bij geen enkele kerk aan te sluiten, daar alle verkeerd waren. Hij vertelde hem nog vele andere dingen. Hoe lang Joseph met de Heiland sprak wist hij niet, zo weinig bewust was hij van de tijd die voorbijging. Maar toen de kolom van licht begon af te nemen, waren de hemelse Wezens verdwenen.

Ineens beseftte Joseph dat hij op zijn rug lag en naar de hemel keek. Hij was krachteloos en gedurende enkele ogenblikken lag hij daar en genoot van het

(Vervolg op bladzijde 12)

Het is echt gebeurd!

Na twee moeilijke jaren in Winter Quarters in Nebraska, wilde Mary Fielding Smith met haar gezin de heiligen naar het westen volgen. Behalve de kinderen van haar als martelaar gestorven echtgenoot, Hyrum, bevatte Mary's huishouding verscheidene anderen waarvoor ze zich verantwoordelijk voelde. Tegen de lente van 1848 was Mary erin geslaagd zeven verwaarloosde huifkarren aan te schaffen, voortgetrokken door slecht bij elkaar passende spannen kalveren en jonge ossen, samen met

enkele volwassen dieren. Gedreven door haar geloof en wilskracht, haastte de karavaan zich om de verdoemde

In Elk Horn zei de man, die de leiding had . . .

„U zult ons de hele reis tot last zijn en ik zal u of mee moeten slepen of achterlaten.“

Daar de man haar geloof niet kende, was hij verbaasd en gebedigd over haar antwoord: „Ik zal als eerste in de vallei aankomen en nog wel zonder uw hulp.“

emigranten in te
halen, drie
dagen reizen verder,
in Elk Horn.

Halverwege tussen de Platte en Sweetwater zakte een van de zwoegende
ossen in elkaar, alsof hij vergiftigd was. „Ik heb u toch gezegd
dat u hulp zou moeten hebben
en dat u ons tot last
zou zijn.”

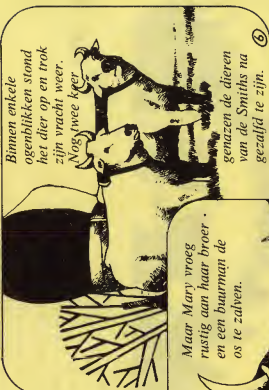
Maar Mary vroeg
rustig aan haar broer
en een buurman de
os te zàhven.

Binnen enkele
ogenblikken stond
het dier op en trok
zijn vracht weer.

Nog twee keer

genazen de dieren
van de Smiths na
gezalfd te zijn.

Het was een moeilijke tocht onder de hete, blakerende zon . . .

Maar uiteindelijk zwoegde het gezelschap zich naar de top van East Mountain. „Kijk moeder, daar is het!”

(8)

Die nacht sloeg het gezelschap zijn kamp op aan de voet van Little Mountain.

(9)

Toen de volgende morgen het bevel gegeven werd om verder te gaan, hadden de leden van het gezin weer te kampen met een teleurstelling. De meeste van hun stammen waren afgedwaald. De leider, die niet graag had dat Mary's voorspelling uit zou komen, gelastte het gezelschap toch te vertrekken.

Hoewel het een prachtige zonnige septembertag was, verzamelden er zich donkere onweerswolken boven de laatste heuvel die de groep moest beklimmen alvorens het dal te kunnen betreden.

Voorwaarts!

(12)

10 Ouderzussen waren de afgeveerde dieren van de Smith-familie weer bij elkaar gedreven en ingespannen, en was de storm gehuwd. Toen

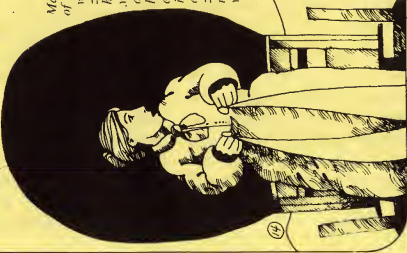

11 Plotseling barstte er een hevige storm los. De spannen werden onhandelbaar en de leider gaf het bevel ze uit te spannen. Dodelijk beangstigd vluchtten de losgemaakte dieren weg.

Mary's broer vroeg

of ze moesten wachten tot de anderen zich weer verzameld hadden, antwoordde ze met een wel verdiend gevoel van onafhankelijkheid: „Zij hebben niet op ons gewacht, en dus zie ik ook niet

in waarom wij op hen zouden moeten wachten.”

12 Geheel volgens haar voorspelling bereikte Mary Fielding Smith de vallei voor de anderen en zonder enige hulp van hen. Ze had op de Heer vertrouwd en ieder obstakel overwonnen.

13 Aantekening: Mary's 10-jarige zoon, Joseph Fielding, die even goed als welke volwassene man dan ook een wagen naar de vallei had gemend, werd later de zesde president van de kerk.

Als je maar gelukkig bent

Kim Lodder

Alle jongens en meisjes in onze straat gingen naar het jeugdwerk, behalve ik. Pappa was een heilige der laatste dagen, maar niet actief. En moeder was heel actief in haar eigen kerk.

Ik was een jaar of vijf toen ik voor het eerst begon te beseffen dat ik iets miste. Mijn vriendjes vroegen of ik mee naar het jeugdwerk ging, en ik bleef het aan mamma vragen, maar ze zei altijd nee.

Op een dag zei ze tenslotte ja; nadat ik haar een tijdje geveleid had. En sindsdien ging ik iedere week naar het jeugdwerk. Als ik dan opgewonden thuiskwam over wat we gedaan en geleerd hadden, merkte ik dat mam het fijn scheen te vinden om te horen wat ik haar over het jeugdwerk kon vertellen.

Een van mijn vriendinnetjes heette Laura en haar moeder raakte bevriend met de mijne. Wanneer onze moeders bij elkaar waren, begonnen ze vroeg of laat over de mormonen te praten. Mam had wel belangstelling, maar ze wilde haar kerk niet verlaten. Ze wist dat ze mijn grootmoeder daarmee verdriet zou doen. Op zekere dag, nadat mam weer bij Laura's moeder was geweest, zei ze: „Ik ga er niet meer naar toe. Iedere keer als we samen zijn, gaan we tenslotte toch weer over haar kerk praten en ik heb er onderhand genoeg van.”

Maar het viel mij op dat ze na een paar dagen rusteloos werd en uiteindelijk toch weer naar Laura's moeder ging. Later vertelde ze dat ze gewoon niet weg kon blijven. Dit was de dag waarop ze er in toestem-

de dat de zendelingen naar ons huis kwamen.

Na de discussie ging moeder de boeken lezen die ze achterlieten, en te bidden over wat ze moest doen. Niet lang daarna besloot ze zich te laten dopen. Ze zag er echter wel tegen op om het mijn grootmoeder te vertellen.

Tenslotte verzamelde mam de moed om oma op te bellen en haar te vertellen dat ze gedoopt zou worden in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Er was een leeg, koud stilzwijgen aan de andere kant van de lijn. Na een poosje zei mijn grootmoeder: „Het doet mij pijn en ik ben teleurgesteld in jou,” en toen hing ze op. Het duurde een hele tijd voordat oma met één van ons over de tele-

foon wilde praten, of onze brieven wilde beantwoorden; je kunt je dus voorstellen hoe blij mijn moeder was toen oma op een dag belde en zei: „Ik heb over je doop nagedacht en ben besloten, dat het goed is als jij een mormoon bent, als je maar gelukkig bent.” En mam was ook gelukkig.

Zodra ik oud genoeg was, werd ik gedoopt en dit gebeurde ook met mijn broers. Maar toch waren we allemaal bedroefd omdat pappa nog altijd inactief was. Mijn jongere broer Peter had er het meest verdriet van en op een dag vroeg hij aan pappa, „Waarom gaan jij en mamma niet trouwen in de tempel?”

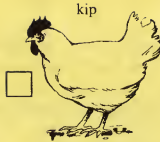
Pappa dacht erover na en moet zich dat ook afgevraagd hebben, want dat is precies wat er mettertijd gebeurde!

Wiens sporen zijn dit?

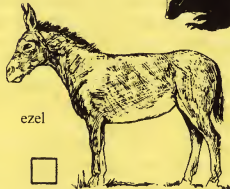
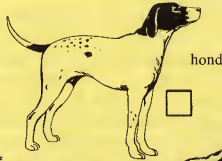

Kunnen jullie bij elk van de sporen het passende dier zoeken?
Zet het nummer in het vakje naast ieder dier.

(een grote, giftige hagedis uit het zuidwesten van de V.S.) Gila monster

- 1. poes
- 2. cend
- 3. geit
- 4. vos
- 5. Gila monster
- 6. ezel
- 7. antilope
- 8. kip
- 9. luipaard
- 10. konijn
- 11. stinkdier
- 12. hond

Antwoorden

Een ochtend voor een wonder – Vervolg van bladzijde 3

gevoel van vredige vreugde. Hij hoopte dat het hem nooit zou verlaten. Joseph keek naar het verwarde net van takken boven zijn hoofd en naar de bladeren die glansden in de zon. Nog steeds sprakeloos door zijn belevenis, voelde Joseph dat hij ook van binnen glansde. Hij wist niet zeker of hij alles begreep wat hem deze morgen was overkomen. Maar hij wist wel dat hij de gebeurtenissen voor altijd als een schat zou koesteren in zijn hart en dat hij nooit meer dezelfde zou kunnen zijn.

Tenslotte stond Joseph op en liep over het veld terug. Zijn ervaring in het bos was zo overweldigend geweest, dat hij zich lichamelijk nog zwak voelde. Maar zijn geest zweefde omhoog, even hoog als de zwerm duiven die plotseling over hem heen vloog. Het waren er vast duizenden die fladderende, zwevende wolk van vogels. Het was hun lentetrek. Ze waren terug en zochten naar eikels, beukenoten en nieuwe groene knopjes.

Deze tijd in de vroege lente noemde zijn moeder „de zesweekse nood,” wanneer alle schepselen snakten naar verse voeding. Zijn eigen familie had ook uitgekeken naar verse groente. Al de gedroogde groenten en appels waren op en tot dusver groeide er weinig.

De duiven, die honger hadden, vlogen over zijn hoofd en streken neer in de toppen van de bomen achter Joseph. Een innig verlangen, net als honger, had ook hem naar het bos gevoerd, die morgen vroeg hoewel hij honger had gehad naar de waarheid.

Maar nooit had hij gedroomd, en nog minder verwacht, dat het antwoord op een gebed tot hem zou komen zoals het nu gebeurd was.

Ze hadden vóór hem gestaan, in die schitterende kolom van licht, de hemelse Vader en Jezus, en hij had met hen gesproken.

Hij kon nauwelijks geloven dat het hem overkomen was, een veertienjarige boerenjongen. Hij sloot zijn ogen en haalde diep adem, en werd opnieuw van het wonder vervuld. Een gevoel van liefde en vrede welde in hem op toen hij in zijn geest opnieuw de twee hemelse Wezens opriep, die hij die morgen gezien had. Joseph verbaasde zich bij de gedachte dat zelfs de grote liefde die hij voor zijn ouders koesterde niet vergeleken kon worden met de liefde die hij voor zijn Vader in de hemel en Jezus voelde, of met hun liefde voor hem. Zij stroomde door hem heen totdat hij dacht dat hij zou barsten. Toen hij thuiskwam ging hij naar binnen en leunde tegen de grote open haard.

„Wat heb je, jongen?” vroeg zijn moeder, hem bij de arm nemend en hem naar zich toedraaiend. „Ben je ziek?”

„Het gaat wel, moeder . . .” Hij aarzelde. Hoe vertel je iemand, zelfs je eigen moeder, een ervaring zoals ik deze morgen in het bos heb gehad? vroeg hij zich af. Hoe kunnen woorden de heerlijkheid van de hemelse Vader en de Heiland zelfs maar beginnen te beschrijven, de waarheden die ik vernomen heb, en de liefde en vreugde waar mijn hart zo van overvloedt? Dus zei hij eenvoudig, „Er is mij verteld dat geen van de godsdiensten waar is.”

President Lee ging ons voor in gebed en vroeg de Heer ons het benodigde vocht op het juiste moment te sturen. Het was geestverheffend; ik was vol vertrouwen dat de Heer onze gebeden gehoord had. Er viel geen regen die nacht, en in de weken daarna ook niet. Februari was warm en het kleine beetje sneeuw wat er lag smolt. Ik probeerde de geploegde grond te bewerken, maar die bestond uit keiharde brokken. Klaarblijkelijk was het antwoord van de Heer „nog niet,” maar in ons ongeduld vonden we het soms moeilijk om Hem te horen. Midden februari werd de staat Utah door de gouverneur tot rampgebied verklaard. De hele economie leed schade. Veel wintersportoordneden waren niet opengegaan, andere functioneerden op beperkte schaal. In de winkels waar autobanden verkocht werden kwam er geen eind aan de uitverkoop van

sneeuwbanden. De autoriteiten drongen er bij de bewoners op aan water spaarzaam te gebruiken. Nu begonnen de sceptici al diegenen die op God vertrouwden, te bespotten. Er was er zelfs één, die in een ingezonden stuk in de plaatselijke krant vroeg of we niet wisten dat de natuur het weer regelde en niet God.

Wat de sceptici niet wisten, was dat de gebeden en het vasten doorgingen. Keer op keer sloeg ik de belofte op: „Indien gij in mijn inzettingen wandelt en mijn geboden nauwgezet in acht neemt dan zal Ik u te rechter tijd uw regens geven, zodat het land zijn opbrengst geeft en het geboomte des velds zijn vrucht draagt.” (Leviticus 26:3, 4.)

In maart herleefde ons geloof. Verscheidene goede sneeuwbuien vielen zoals „normaal” was voor de maand. De laatste week was het helder en warm weer;

de grond droogde snel en de ploeg veranderde de eens zo harde klonters in een goed zaaibed. Op 21 en 22 maart zaaide ik 18.5 hectare gerst; een week later waren we ook klaar met het uitzaaien van het graan voor de welzijnszorg.

De beproeving begon opnieuw. April kwam en ging, praktisch droog. De ringkwartaalsconferentie kwam en president Lee stuurde ons naar huis met de verzekering „Zaait uw gewassen; de Heer heeft onze gebeden verhoord.”

Ondertussen was het Porcupine dam reservoir, onze voornaamste bron van water nauwelijks halfvol; het smeltwater, dat van de bergen moest komen was onvoldoende. Het vocht dat in maart gevallen was, was slechts in een laag aarde van 15 à 20 cm doorgedrongen; deskundigen voorspelden dat de oogst op de normaal verzorgde grond totaal verloren zou zijn en dat er een oogst van minder dan 50 procent van het bevoeide land gehaald zou kunnen worden. De plaatselijke bevoeiingsbesturen, maakten plannen om het water in de zomer te rantsoeneren. We gingen door met bidden in de openbare vergaderingen en in onze binnenkamers.

Op 5 mei kwam het antwoord. Geen van ons kon er aan twijfelen. Het leek wel alsof de Heer gewacht had tot ons geloof genoeg beproefd was en het toen pas helemaal aanvaardde. Dag na dag viel de regen op onze jonge gewassen. Mei werd de natste maand in de geschreven geschiedenis van onze vallei, en we maaiden één van de beste hooioogsten die het dal ooit had voortgebracht.

Officieel wordt dit jaar beschreven als een zeer droog jaar. Volgens de statistieken was het dat ook. Maar die regens kwamen zoals het manna uit de hemel viel voor de Israëlieten van weleer precies de juiste hoeveelheid voor iedere dag, met niets over. Naarmate iedere luzerne-oogst naderde, vroegen we ons af of er genoeg vocht zou zijn voor de volgende. Iedere keer was de oogst gemiddeld of daarboven.

Toen het seizoen van het teken teneinde liep waren onze schuren tot aan de nok gevuld en hadden we over. De boerderij van de welzijnszorg had nog nooit een beter jaar gehad. De mijne evenmin. De schuren en graanzolders waren vol en mijn hart vloede over van dankbaarheid.

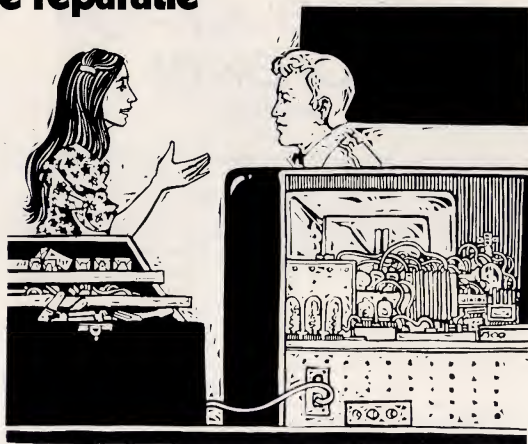
Onze ring kwam na een oproep van onze ringpresident op 22 september bijeen, dit keer om onze waardering en dankbaarheid uit te spreken aan de Heer voor zijn weldaden.

Opnieuw kwam ongeveer 50 procent van de ring bijeen om samen dat dankgebed uit te spreken. Ik verliet de vergadering met een vredig gevoel. De beproeving had mijn geloof en getuigenis sterker gemaakt - ik zou nooit meer twijfelen aan wonderen. Ik begreep ten volle de betekenis van de bekende schriftuur: „En in niets zondigt de mens tegen God, dan alleen door Zijn hand niet in alles te erkennen en Zijn geboden niet te gehoorzamen.” (LV 59:21.)

Terwijl ik naar huis reed besepte ik plotseling dat er regen op de voorruit viel.

De reparatie

Ronald Kirby

Ik was die ochtend te laat en toen ik op de reparatiewerkplaats arriveerde, bemerkte ik dat alle technici er reeds op uitgestuurd waren om televisietoestellen te repareren. Na een kwartier werd er voor een klacht gebeld door iemand die vlakbij woonde. Ik kon het flatgebouw gemakkelijk vinden en al spoedig was ik op weg naar het nummer dat me over de telefoon gegeven was. Een meisje van een jaar of achttien deed open. Zij heette Christine. Ze wees me waar de TV stond en terwijl we aan het praten waren bood ze me iets te drinken aan. Toen ik om thee vroeg, zei ze dat ze geen thee dronk. Ik vroeg haar waarom niet, waarop zij mij de gouden vragen stelde. Voor ik wegging had ik het verhaal van Joseph Smith gehoord en net genoeg over de kerk om mijn nieuwsgierigheid op te wekken. Zij gaf haar getuigenis dat de

kerk waar was. Nog nooit had iemand zoveel indruk op mij gemaakt, of zoveel belangstelling voor mij getoond. Ik werd uitgenodigd om de volgende zondag samen met haar naar de kerk te gaan. Tot mijn verbazing ontdekte ik, dat ik zes uur met haar had zitten praten, terwijl het me slechts een paar minuten gekost had om de televisie te repareren. En wat nog belangrijker was, „de reparatie” van mijn leven was begonnen.

Die zondag was een bijzondere dag voor mij. Het was vast- en getuigenisvergadering en ik kwam onder de indruk van de hartelijkheid van de leden die me verwelkomden. Christine stelde me aan de voltijdse zendelingen voor. Omdat een lief meisje in mijn woonplaats Bolton, in Engeland, de moed had mij de gouden vragen te stellen en haar getuigenis gaf, werd ik twee weken later gedoopt.

Een jeugdige spreker

Anya Bateman

„Diep inademen en langzaam uitademen,” had zijn moeder op weg naar de kerk gezegd. Dat deed hij nu. Toen ademde hij weer in en probeerde de lucht met kleine beetjes te laten ontsnappen. „Waarom ben ik zo bang? Dat ben ik niet. Dat kan ik niet zijn. Ik moet me beheersen.”

Hij betastte zijn Boek van Mormon en trok er een verkreukeld papiertje uit. Hij vouwde het voorzichtig open omdat het er naar uitzag dat de vrouwen het zouden begeven.

„Broeders en Zusters, ik ben blij dat ik in de gelegenheid ben gesteld een toespraak te houden,” was niet bepaald een origineel begin. Hij vouwde het papiertje met de toespraak weer op en stak het in zijn zak, waarna hij het er weer uit nam en teruglegde voorin zijn Boek van Mormon.

Hij nam zijn zakdoek en veegde zijn handen af. Waarom wilden ze niet ophouden met trillen? Hij moest er voor zorgen, dat zijn lichaam ophield met bibberen anders ging zijn stem dat ook nog doen.

„Broeders en zusters, ik ben blij dat ik hier ben vandaag. Ik ben blij dat ik deze gelegenheid heb. Toen de bisschop, mijn vader, mij vroeg om te spreken . . .” Wat klonk dat stompzinnig! Waarom had hij geen beter begin verzonnen?

Het was drie jaar geleden, dat hij voor het laatst voor een aantal mensen gesproken had. Drie hele jaren! Sinds die tijd had hij het altijd op de een of andere manier weten te vermijden. Maar de he-

rinnering aan die laatste keer was met de jaren vervaagd en hij wilde leren in het openbaar te spreken, dus had hij ja gezegd. Nu leek de herinnering aan het toespraakje van toen weer pijnlijk nieuw te zijn. Daar stond hij, zwoegend en stotterend. Hij kon zich dat toespraakje zelfs nu nog herinneren. Maar op dat ogenblik, toen hij al die gezichten zag, was het toespraakje, dat hij uit zijn hoofd geleerd had, verdwenen, het was eenvoudig verdampt. „Maar toen had ik mijn aantekeningen niet bij me,” dacht hij. „Dat was mijn ondergang. Ik had ze niet meegenomen omdat ik me superintelligent wilde voordoen. Bovendien gebruikt pappa ze ook nooit. Maar nu heb ik wel aantekeningen, dus daar kan het probleem niet in zitten.” Als er dan geen probleem zou zijn, waarom was hij dan zo bang, vroeg hij zich af.

De mededelingen waren gedaan, zijn vader ging een paar stoelen van Jack vandaan zitten en schraapte zijn keel. Jack keek naar zijn vaders profiel, dat zo op het zijne leek. „Maar daar houdt de gelijkenis dan ook mee op,” dacht Jack. „Pappa is een geweldige spreker.” Zijn vaders toespraken waren altijd doorzekt met ervaringen en verhaaltjes. „Er komt niet één verhaaltje in deze toespraak voor,” dacht Jack. „Iedereen zal in slaap vallen. Nou ja, dat is misschien nog wel zo goed.”

Zijn vader, die voelde dat Jack zijn richting uitkeek glimlachte en knikte hem bemoedigend toe. Jack lachte terug, probeerde de brok in zijn keel door te slik-

ken en haalde opnieuw zijn aantekeningen tevoorschijn. „Als ik maar meer op mijn vader leek, dan zou ik me er nu niet zo druk over maken.” Maar toen maakte hij een vuist. „Ik hoef toch niet net als mijn vader te zijn. Ik hoef toch niet extrovert en voortvarend te zijn. Ik kan net zo goed mezelf zijn.”

Hij boog zijn hoofd en veegde de zweetdruppels van zijn voorhoofd. Hij zou er niets mee opschieten als zijn brilleglazen besloegen. Toen kwam er een gedachte bij Jack op, die hem deed huiveren. Hij duwde zijn tenen hard tegen de zolen van zijn schoenen aan. „Stel je voor dat ik ga huilen. Huilen van angst. Nee, dat doe ik niet. Ik weet dat ik dat niet zou doen. Broeders en zusters, ik ben blij . . .”

Het zou ongeveer achteneenhalve minuut duren. Hij kon zich toch zeker gedurende achteneenhalve minuut beheersen. „Misschien zal mijn stem een paar keer in die achteneenhalve minuut overslaan, maar ik denk niet dat ik echt zal gaan huilen, tenminste dat hoop ik . . .” Zuster Carlson dirigeerde nu de avondmaalslofzang en Jack opende zijn zangbundel en zocht al bladerend naar de juiste bladzijde. Hij had het nummer niet gehoord. Toen hij eindelijk in de inhoudsopgave had gezocht en nr. 114, „Komt, volgt Mij na” had gevonden, kon hij nog net het laatste couplet meezingen. Maar er was iets met zijn stem. Die was niet helder en laag, maar hees en timide. „Ik heb geen stem meer. Hoe kan ik een toespraak houden zonder stem?” Hij schraapte zijn keel, kuchte en

probeerde weer te zingen. Dit keer merkte hij tot zijn opluchting dat zijn stem een beetje helderder klonk.

„Het is belangrijk voor ons het woord van wijsheid te houden, omdat . . .” De woorden van zijn toespraak kwamen nu bij hem op, maar niet in de juiste volgorde. Ze waren allemaal door elkaar gehaspeld. Hij zong nog een paar woorden en ademde weer diep in en uit.

Na het avondmaal zag Jack zijn vader enkele papieren goedleggen, naar hem glimlachen en naar het spreekgestoelte lopen. „Het is nu zover,” dacht Jack. „Pappa gaat de sprekers aankondigen en ik ben de eerste. Dan zal het tenminste over achteneenhalve minuut voorbij zijn.”

Zijn vaders warme basstem weerklonk door de kapel. Een dynamische, krachtige spreker. De hele gemeente staarde naar het podium. Nog eventjes en dan zou hij, Jack Miller, daar staan en iedereen zou hem aankijken en een heleboel van hem verwachten. Er was een beklemd gevoel in zijn borst en hij voelde een lichte pijn. Een hartaanval. Misschien zou hij een hartaanval krijgen.

„Ik kan daar niet gaan staan! Ik kan het gewoon niet! Ik geloof dat mijn benen me zelfs niet kunnen dragen als ik opsta. Ik geloof, dat ik ga overgeven. Ik moet het pappa vertellen, dat ik het niet kan. Ik . . . nee, ik moet het doen. Het moet gewoon.” Hij kon er niet bij. Waar was zijn geweldige zelfvertrouwen? Vanmorgen had hij zijn toespraak voor de spiegel voorgelezen zonder een enkele hape-

ring. Hij had zelfs gebaren gemaakt en zichzelf volkomen onder controle gehad.

„We hebben vanavond een klein probleempje, broeders en zusters,” zei zijn vader „Het lijkt erop dat het niet zo verstandig was broeder en zuster Emery als onze belangrijkste sprekers te vragen. Wij hopen alleen dat de vraag of ze wilden spreken, niet de oorzaak ervan is dat de weëen bij zuster Emery begonnen zijn, maar hoe dan ook, een kleine geest schijnt erg verlangend te zijn zich bij ons wijkgezin te voegen. Ik heb net een briefje gekregen, dat de Emery's op dit moment in het ziekenhuis zijn.” Iedereen grinnikte. Iedereen behalve Jack.

„Daarom,” zijn vader keerde zich naar hem om en glimlachte. „zullen we onze jeugdige spreker, mijn zoon Jack, vertellen dat hij net zo lang mag spreken als hij wil. Ik weet zeker, dat hij daar erg blij mee is.” De aanwezigen grinnikten weer terwijl Jack voelde hoe hij ineens een erg warm hoofd kreeg. Hij had zich zoveel zorgen gemaakt over zijn eigen toespraak, dat hij niet eens gemerkt had dat de Emery's er niet waren. „Daar gaan de achtereenhalve minuut,” dacht hij.

„Daarna zullen we waarschijnlijk enkele van u vragen een paar woorden te spreken,” ging zijn vader verder. „Maar voordat mijn zoon gaat spreken, zou ik enkele woorden willen zeggen over iets waar ik de laatste tijd tamelijk veel over nagedacht heb - het priesterschap.” Zijn vader legde vol zelfvertrouwen zijn ene hand op het spreekgestoelte en stopte de andere in zijn zak.

Jack nam zijn hoofd in zijn handen. O nee, dat kon eenvoudig niet. Hij zou na zijn vader moeten spreken. Dat was zelfs nog erger dan hij gedacht had. „Nu weet ik zeker dat ik het niet kan,” jammerde hij voor zichzelf. Maar wat zei zijn vader daar nou?

„We hebben iemand in ons gezin die de

macht van het priesterschap gebruikt heeft en eer heeft aangedaan. Maar dat is niet zo opmerkelijk, want toen hij nog heel klein was geloofde hij al in de macht van het priesterschap.” Weer bloosde Jack toen hij beseftte, dat zijn vader het over hem had. „Ik zou u een bijzonder verhaal over Jack willen vertellen, dat voor ons gezin erg belangrijk is. Het is bijzonder omdat . . .”

Jack keek op om te zien waarom het zo

lang duurde voor zijn vader verder ging. Hij zag dat zijn vader zijn hand uit zijn zak gehaald had en de kathedr vastpakte.

„Het is bijzonder omdat . . .”

„Dat verhaal niet, pappa. Alstublieft. Dat lukt u nooit.” Jack zat nu te draaien in zijn stoel, maar niet voor zichzelf. Hij kende het verhaal goed. Zijn vader had hem na een auto-ongeluk een zegen gegeven, en dat had zijn leven gered. Maar zijn pappa had nog nooit geprobeerd om het in het openbaar te vertellen. Waarom dan nu?

„Mijn zoon was pas drie, maar hij vroeg om een zegen . . . De stem van Bisschop Miller kwam met horten en stoten en zijn vingers werden wit. Dit keer duurde de pauze nog langer.” U zult, . . . u zult me moeten excuseren. Ik moet eigenlijk niet proberen dit verhaal te vertellen. Ik . . .” Nog twee keer probeerde hij te beginnen, maar de emotie overweldigde hem. Nog twee keer hield hij op, en iedere keer duurde de pauze langer dan te voren. „Het spijt me . . . Ik . . . De dokters hadden gezegd . . .” Zijn vader stond daar heel stil achter de kathedr, niet meer in staat zijn stem onder controle te houden. Jack zat achter hem op het puntje van zijn stoel en klampte zich vast aan de armléuningén. Hij had maar één gedachte: „Ik moet pappa helpen.” Alsof alle emoties zich verplaatst hadden, voelde Jack zich zeldzaam kalm toen hij rechtop ging staan en de paar stappen deed naar het spreekgestoelte. Daar sloeg hij zijn arm om zijn vader. „Bisschop, ik bedoel pappa, laat mij dat verhaal maar voor u afmaken.” Zijn vader draaide zich verbaasd naar hem om en de tranen druppelden vanonder zijn bril vandaan. Toen knikte hij opgelucht en ging zitten.

Het was vreemd hoe flink hij zich voelde toen hij het verhaal vertelde dat zo belangrijk voor hun gezin was. Enkele aan-

wezigen veegden tegen het eind hun ogen af. Maar, nu was het Jacks beurt om even op te houden. Wat moest hij nu zeggen? Spreken over het woord van wijsheid scheen nu niet toepasselijk meer. Hij opende zijn Boek van Mormon om zijn aantekeningen te pakken en staarde ernaar. Toen keek hij erboven naar de tekst die hij op die bladzijde van zijn Boek van Mormon onderstreept had. „Ik, Nephi geboren uit eerbare ouders.” (1 Nephi 1:1.) Onmiddellijk daarna las hij de tekst hardop, omdat hij nu wist waarover hij zou spreken. Hij keek naar de opgeheven gezichten. Daar zaten zuster Jackson, de familie Wade, en die goede oude broeder Price, hun huisonderwijzer. Daar was de familie Smith en de Jacksons, en daar zat zijn eigen familie, met zijn moeder die hem toelachte. Opgewonden wilde hij ze alles vertellen. Hij wilde zijn gevoelens voor hen onder woorden brengen.

„Om u de waarheid te vertellen, soms ben ik wel eens een beetje opstandig geweest omdat ik een vader heb, die bisschop is,” zei Jack. „Iedereen verwacht zoveel van je. Maar ik, Jack Miller, geboren uit eerbare ouders zou u willen vertellen wat het betekent om een vader te hebben zoals de mijne, die het priesterschap eert en van anderen houdt.” Hij keek om naar zijn vader, die breeduit lachte. „Dit is mijn kans om me te wreken voor alle verhalen die hij over mij en anderen in zijn toespraken heeft verteld.” De aanwezigen lachten en Jack hoorde zijn vaders zware gegrinnik achter zich.

Vol vertrouwen legde hij één hand op het spreekgestoelte en stopte de andere in zijn zak terwijl hij verder ging. Zijn stem echode in de microfoon, zacht en doordringend.

De Geest maakte hem van binnen helemaal warm en hij, Jack Miller, werd een spreker.

Voorbereiding en inspiratie

Paul H. Dunn

Over het algemeen zijn er drie soorten werkers in de kerk, wanneer we voorbereiden en niet-voorbereiden als de grondslag nemen voor de indeling. Er is een groep die het gevoel heeft dat de verstandelijke begiftiging en bekwaamheid waarmee zij gezegend zijn het enige is wat ze nodig hebben om hun taak te vervullen. Zij bereiden zich voor zonder enige gedachte aan goddelijke leiding.

Een andere groep laat alles aan de Heer over, wat over het algemeen betekent vertrouwen op een opwelling, hetgeen vaak ten onrechte voor inspiratie wordt aangezien. Zij leggen al hun problemen op de schouders van de Heer in de hoop en de verwachting dat Hij al hun problemen zal oplossen.

Geen van beide van deze benaderingen is voldoende. De eerste is er één van zelfgenoegzaamheid. Deze verheerlijkt de hulpbronnen van de mens, wat zeer prijzenswaardig is, maar de Geest des Heren geen gelegenheid geeft met de mens te werken, daar hij meent geen behoefte

aan hulp te hebben. De tweede benadering is er één van volledige afhankelijkheid. Deze verheerlijkt de hulpbronnen van God, wat zeer prijzenswaardig is, maar de mens geen gelegenheid geeft te groeien en zich te ontwikkelen, aangezien hij zich onwaardig en onbekwaam voelt.

De derde groep (degene die ons voorbeeld behoort te zijn) laat zien hoe een persoonlijke verhouding tot God verkregen kan worden. De mensen in deze groep hebben groot respect voor hun eigen hulpbronnen en vermogens, maar beseffen dat de Geest des Heren nodig is om hun eigen bekwaamheden ten volle te benutten. We hebben vaak horen zeggen dat twee mensen alles kunnen doen als één van hen de Heer is.

De leider die met de Heer samenwerkt, zal beseffen dat hij, wanneer hij zijn roeping om te dienen aanvaardt, niet geroepen is om zijn eigen werk te doen, maar om God bij te staan in zijn werk.

Geschiedenis van de kerk

Deel 3

Triomf en tragedie, 1833-1839

Glen M. Leonard

De heiligen der laatste dagen in Kirtland (Ohio), werden aan het eind van de dertiger jaren van de vorige eeuw, op geestelijk gebied rijkelijk gezegend, terwijl hun geloof gedurende diezelfde periode ernstig op de proef werd gesteld.

De inwijding van de tempel te Kirtland, op 27 maart 1836, bracht hun een begiftiging van geestelijke macht, die hun vijf jaar daarvoor, toen ze uit New York verhuisden, beloofd was. Maar zelfs terwijl zij hun offers brachten om in deze laatste bedeling dit eerste huis des Heren te bouwen, werd de eenheid van de kerk door ernstige moeilijkheden bedreigd, zowel in Ohio als in de tweede vergaderplaats in het noorden van Missouri.

Kirtland was in een openbaring uit 1831 aangeduid als een tijdelijk hoofdkwartier voor een periode van vijf jaar (zie LV 38:32; 64:21). Veel leden gaven gewillig gehoor aan de aansporing ervoor te zorgen dat de aanwezigheid van de mormonen werd gehandhaafd. Zowel in Kirtland als in Jackson County (Missouri) kochten de heiligen land in gebieden waar al andere Amerikaanse boeren en stadsmensen zich hier en daar hadden gevestigd. In de omgeving van Kirtland bezaten de heiligen manufacturenwin-

kels, een herberg, verscheidene molens en winkels voor vlijtige handwerklieden. Op deze wijze droegen ze bij aan de ontwikkeling van de gemeenschap.

Maar de mensen die er al langer woonden, vreesden dat een snelle toename van de mormoonse kolonisten de economie van Kirtland zou ontwrichten. Deze ingezetenen begonnen ook de alledaagse politieke activiteiten van de heiligen der laatste dagen in twijfel te trekken. Verscheidene mormonen werden voor een ambt gekozen, maar er gingen praatjes dat de mormonen anti-Amerikaans waren en van plan waren een geheim, auto-cratische regering in het zadel te helpen. Deze vrees kwam ongetwijfeld voort uit de overtuiging van de heiligen der laatste dagen dat er in de toekomst een duizendjarige regering zou komen. Daar ze betrokken waren bij openbare aangelegenheden, namen de heiligen in Kirtland deel aan de plaatselijke gesprekken over de plaats waar het bestuur van Geauga County opnieuw gevestigd moest worden, over de plaatselijke drankbestrijding en andere belangrijke zaken.

Behalve dat ze zich bekommerden om de politieke en maatschappelijke vraagstukken, waren het ook de leden van de

kerk die zich het meest inzetten voor het onderwijs. In de openbaring die in december 1832 werd ontvangen en die „het Olijfblad” wordt genoemd, gaf de Heer het Eerste Presidium de opdracht een tempel te bouwen. In tegenstelling tot latere HLD-tempels zou dit gebouw dienen voor verschillende godsdienstige en opvoedkundige doeleinden. Op de bovenste verdieping zouden scholen komen waar de toekomstige zendingelingen zouden worden opgeleid en aangemoedigd om wereldlijke kennis te vergaren.

De godsdienstklassen voor de School der profeten (of School van de ouderlingen, zoals deze soms genoemd werd) begonnen vroeg in 1833, voordat de tempel er was, en werden met tussenpozen verscheidene jaren lang voortgezet. De profeet Joseph Smith en anderen schreven een aantal „Lezingen over geloof” als een basistekst voor de ouderlingen.

Deze leerstellige discussies werden van 1835 tot 1920 gelijk met de Leer en Verbonden gepubliceerd. De wereldlijke afdeling van de school, die de Kirtland-school werd genoemd, bood cursussen in rekenen, grammatica, aardrijkskunde en andere basisvakken. In 1835 werd een speciale cursus Hebreeuws onderwezen door Joshua Seixas, uit Hudson (Ohio). Na de inwijding van de tempel, in de herfst van 1837, nam de Kirtland High School het algemene onderwijs op zich dat begonnen was door de Kirtland School.

De tempel had naast het onderwijs nog andere functies. Voor waardige heiligen was het de vervulling van de belofte dat zij „met macht van omhoog zouden worden begiftigd” (LV 38:32.) De „Olijfopenbaring” legde verder uit dat dit bijzondere gebouw zou dienen als een „huis des gebeds, een huis van vasten, een huis des geloofs, een huis van wetenschap, een huis van heerlijkheid, een huis

van orde, een huis van God.” (LV 88:119.)

De plannen voor de tempel werden aan het Eerste Presidium geopenbaard, waarbij Frederick G. Williams als tekenaar optrad. Hoewel het gebouw in grote trekken op een typische kerk in Nieuw-Engeland leek had de kerk te Kirtland toch verscheidene ongewone kenmerken, waardoor het een karakteristiek HLD-gebouw werd. Vaardige handwerkslieden bouwden bijvoorbeeld schitterend gebeeldhouwde spreekgestoelten aan beide uiteinden van de vergaderruimte - vier oplopende spreekgestoelten voor de Melchizedekse priesterschap aan de westzijde en vier voor de Aäronische priesterschap aan de oostzijde. Deze ruimte die 16,5 meter bij 19,5 meter mat, kon in vier afdelingen verdeeld worden door middel van gordijnen, die men kon laten zakken met behulp van verborgen touwen en katrollen. De hoeksteen voor de nieuwe tempel werd gelegd op 23 juli 1833, en het werk begon spoedig, waarbij de leden de handen ineen sloegen. Het vereiste opofferingen, ook op financieel gebied van iedereen; arbeiders die in de zandsteengroeve werkten, steenhouwers, timmerlieden, meubelmakers, glazenmakers en schilders die op het terrein werkten; vrouwen die wol sponnen en kleren weefden voor de arbeiders; en anderen die geld bijdroegen voor de \$60.000 die de bouw zou kosten. Naarmate het heilige gebouw zijn voltooiing naderde, schonken families glaswerk en porselein om te worden vermalen en toegevoegd aan het pleisterwerk ten einde de tempel een glinsterende aanblik te geven. De gebeurtenissen rondom de inwijding van de tempel in maart 1836 vormden een geestelijk hoogtepunt in de geschiedenis van de kerk in Kirtland. Ter voorbereiding op de inwijding maakte Joseph Smith de verordeningen van de

voetwassing en het zalven met olie aan de priesterschapsleiders bekend. Dit was in overeenstemming met het gebod van de Heer om „u voor te bereiden en u te heiligen; ja, zuivert uw hart, en reinigt uw handen en uw voeten voor Mij, opdat Ik u moge reinigen . . . van het bloed van dit goddeloos geslacht.” (LV 88:74, 75.) Dit waren de inleidende verordeningen tot de volledige begiftiging, die verscheidene jaren later door de profet geïntroduceerd werd te Nauvoo.

Er waren er zovelen die de officiële inwijdingsdiensten op 27 maart wilden bijwonen, dat het geopenbaarde inwijdingsgebed verscheidene malen werd herhaald, zodat allen het konden horen. De nieuwe lofzang van William W. Phelps, „Gods Geest brandt in 't harte,” werd in deze diensten voor het eerst gezongen.

Die avond tijdens een priesterschapsvergadering, werd de tempel vervuld met een geluid als van de wind, en verscheidene van de aanwezigen spraken in tongen. Getuigen van buitenaf vertelden dat ze ruisende geluiden hadden gehoord en een helder licht als een vuurkolom op de toren van de tempel hadden gezien. De leden vergeleken hun ervaringen met de geestelijke uitstorting op de eerste Pinksterdag.

Een passende climax voor verscheidene dagen van soortgelijke ervaringen kwam op zondag 3 april. Tijdens de middagvergadering, na het nemen van het avondmaal, lieten Joseph Smith en Oliver Cowdery de gordijnen zakken die de westelijke spreekgestoelten omgaven. In de afzondering die dit bood, knielden ze in stil gebed neer, waarna zich voor hun

ogen een visioen ontvouwde en ze „zagen de Here . . . op het hekwerk van de kansel staan.” (LV 110:2.) De Heiland aanvaardde de tempel en beloofde andere zegeningen. Vervolgens werden er nog drie visioenen getoond aan Joseph en Oliver. Mozes overhandigde hun de sleutelen van de vergadering van Israël; Elias bevestigde op hen „de evangeliebediening uit Abrahams dagen;” en Elia gaf hun de sleutelen om „het hart van de vaderen tot de kinderen te wenden, en de kinderen tot de vaderen.” (LV 110:12, 15.)

De ervaringen van die dag, en van de inwijdingsweek, zouden nog lang nadat ze Kirtland verlaten hadden en nadat de tempel in andere handen gevallen was door de heiligen worden herinnerd. Na een lange periode waarin de tempel niet

De vergadering te Nauvoo: Toen Joseph en de andere gijzelaars midden april 1839 werden ontslagen uit de Liberty gevangenis, lieten de bevelen van de gouverneur er geen twijfel over bestaan, dat de mormonen niet welkom waren. Bijgevolg laadde Josephs volk zijn bezittingen weer in wagens, en volgden de Mississippi noordwaarts, naar de dunbevolkte stad Commerce (Illinois). Joseph veranderde de naam in Nauvoo - wat in het Hebreeuws „een lieflijke plaats” betekent - en begon de nieuwe stad te organiseren.

gebruikt werd, kwam deze in handen van de Gereorganiseerde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, die haar hoofdkwartier in Independence (Missouri) heeft. Ze wordt nu gebruikt als ontmoetingscentrum.

Crisis te Kirtland

De moeilijkheden die Joseph Smith Kirtland deden verlaten, verschilden enigszins van het optreden van het gepeupel, waardoor de heiligen in Missouri moesten vluchten uit Jackson County, eerst naar Clay County in 1833 en later naar het noordelijke deel van Missouri. Zowel in Missouri als in Ohio werd er van politieke en godsdienstige zijde druk uitgeoefend, maar de spanningen in Kirtland concentreerden zich in hoofdzaak op Joseph Smith die betrokken was bij een gewaagde financiële onderneming en bedreigd werd door bittergestemde afvalligen.

Het was een periode van snelle economische groei voor Kirtland en Ohio. Geld en krediet waren schaars aan de Amerikaanse beschavingsgrens. De bevolking en de zakelijke mogelijkheden namen toe en de prijzen van het land stegen snel. HLD-zakenlieden vonden het nodig dat een bank promessen zou drukken, en in

omloop brengen als een hulpmiddel om schulden te betalen en een inflatoire economie verder te stimuleren. Op 2 november 1836 richtten Joseph Smith en anderen de Kirtland Safety Society Bank op en vroegen een bankconcessie aan. Gedurende de voorafgaande acht jaar waren meer dan 400 nieuwe banken in de Verenigde Staten opgericht met hetzelfde doel. Maar de aanvraag vanuit Kirtland bereikte Columbus, de hoofdstad van Ohio, net nadat degenen die tegen de banken waren, de macht in handen hadden gekregen en de regeringsfunctionarissen weigerden vergunningen voor nieuwe banken te verstrekken. De mormoonse aanvragers besloten toen een maatschappij op aandelen op te richten, zodat ze zelf promessen konden uitgeven en geld ontvangen. Ze noemden het de Kirtland Safety Society Anti-Banking Company en drukten die naam op de bankpromessen die al klaar lagen. Toen de Kirtlandpromessen in januari 1837 begonnen te circuleren, gedekt door een beperkt bedrag aan goud, werden ze geaccepteerd tegen de nominale waarde. De inwoners gebruikten ze om goederen te kopen en oude schulden af te lossen. Maar voordat de maand ten einde was, moest de bank er mee op houden haar promessen terug te kopen met gouden munt. De vraag naar goud was groter dan de beschikbare voorraden. Toen andere banken in het gebied vernamen, dat het papieren geld alleen in te lossen was tegen land, weigerden ze de Kirtlandpromessen te accepteren. Deze moeilijkheden voor de maatschappij werden vermenigvuldigd toen de Verenigde Staten in een economische crisis terecht kwam, waardoor honderden banken gedwongen werden te sluiten. Joseph Smith legde zijn functie als kasier van de Kirtland Anti-Banking Company neer aan het begin van de zomer van 1837, verscheidene maanden voor-

dat de firma haar deuren voor goed sloot.

Zoals vele anderen zat de profeet diep in de schuld door de mislukking van de firma. Hij had in land geïnvesteerd en op crediet koopwaar voor zijn winkel ingeslagen. Hij kon zijn goederen echter niet zo gemakkelijk verkopen zodat hij geen geld had om zijn schulden te betalen.

Enkele van zijn medewerkers slaagden er niet in om Joseph Smith's rol als zakenman en profeet gescheiden te houden. Hij trachtte net als de anderen zijn brood te verdienen en het sluiten van de zaak stond niet in verband met zijn onkreukbaarheid als godsdienstig leider. Toch werden sommigen in Kirtland verbitterd en probeerden hem als president van de Kerk te vervangen. Een klein gedeelte keerde zich tegen de profeet. Hun afval leidde ertoe dat zijn leven en het leven van zijn aanhangers werd bedreigd. Brigham Young en anderen verdedigden de profeet in het openbaar en vergezelden hem toen hij uit Kirtland vluchtte om te ontsnappen aan de aanslagen en kwellingen.

De wijkende kerkleiders reisden in de winterse kou naar Missouri, en kwamen in de vroege lente van 1838 in Far West aan, waar leden hun te hulp kwamen met trekdieren en geld. Die zomer besloten vele trouwe leden die in Kirtland achtergebleven waren, om zich bij de heiligen in Missouri te voegen. Onder aanvoering van de zeventigen reisde een groep van meer dan 500 personen, bekend als het Kirtland kamp per huifkar over de moeilijk begaanbare wegen naar Far West en werden daar de kolonisten van Adam-ondi-Ahman.

De moeilijkheden thuis kon de kerk er niet van weerhouden elders te groeien. In verschillende oostelijke gedeelten van de Verenigde Staten bloeide het zendingswerk en de bekeringen in Canada voerden de uitbreiding van het werk aan

*Joseph Smith en Oliver Cowdery lieten de gordijnen zakken
... knielden in stil gebed ... en „zagen de Here ... op het
hekwerk van de kansel staan.”*

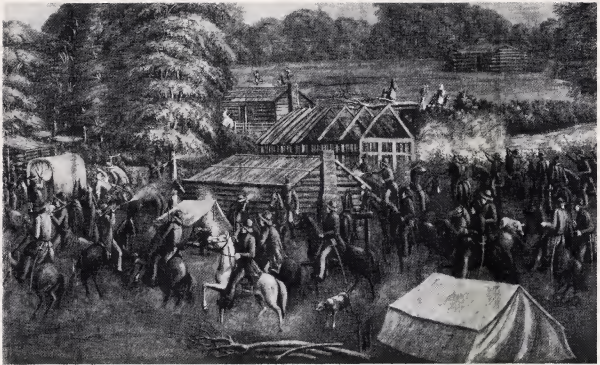
de andere kant van de Atlantische Oceaan. In april 1836 werd ouderling Parley P. Pratt van de Raad der Twaalf naar Canada gezonden, waar hij predikte in het gebied rond Toronto. Daar ontmoette hij John Taylor, een methodistische dominee, die uitkeek naar de herstelling van de oorspronkelijke kerk van Christus. Na drie weken van onderzoek, werd de toekomstige derde president van de kerk, John Taylor, samen met zijn vrouw gedoopt en binnen twee jaar werd hij geroepen als één van de Twaalf. Onder de nieuwe leden in Canada waren er velen die familieleden in Engeland hadden. Zij schreven brieven waarin ze over hun bekering vertelden en zij wilden dolgraag hun getuigenis persoonlijk aan hun vrienden geven. Het fundament voor de verspreiding van het evangelie werd reeds gelegd. Verscheidene maanden voor Joseph Smith uit Kirtland was gevluht, had hij Heber C. Kimball, Orson Hyde, Willard Richards en vier Canadese bekeerlingen geroepen om de Britse zending te openen. Zij kwamen op 20 juli 1837 in de haven van Liverpool aan.

Deze zendelingen namen contact op met vrienden en familieleden en begonnen daarna onder de Engelsen te werken. Na negen maanden van prediking - als het even kon in kerken, maar ook in gehuurde zalen, of van deur tot deur, hadden ze bijna tweeduizend bekeerlingen gemaakt. De meeste zendelingen keerden dat voorjaar weer naar huis terug, en lieten de Canadese Joseph Fielding ach-

ter om de zending te presideren, met Willard Richards (toen nog geen apostel) en William Clayton, een Brits bekeerling, als raadgevers.

Moeilijkheden in Missouri

Indien Joseph Smith had verwacht vrede te vinden onder de heiligen in noordelijk Missouri, zou hij daarin danig worden teleurgesteld. Want ook daar, net als in Kirtland, brachten onenigheden en misverstanden strijd teweeg. In het voorjaar van 1838 werden verscheidene beschuldigingen van trouweloosheid ingebracht tegen het ringpresidium (David Whitmer, W.W. Phelps en John Whitmer) door een algemene raad, die aangesteld was om een onderzoek in te stellen, bevozen geacht. Deze kerkelijke leiders werden uit hun ambt ontheven en vervangen door Thomas B. Marsh, met Brigham Young en David W. Patten als raadgevers. Ongeveer tegelijkertijd excommuniceerden kerkelijke rechtbanken Oliver Cowdery en David Whitmer, twee van de drie getuigen van het Boek van Mormon, en Lyman E. Johnson van de Raad der Twaalf. Deze mannen hadden sympathie betoond voor de afgescheidenen in Kirtland en bekritiseerden Joseph Smith in het openbaar. Gedurende de zomer van 1838 herhaalden de inwoners van Missouri hun testamentlegging van de heiligen en sommigen van hen dreigden met gewelddadigheden. De eigen beslissing van de profeet was om zich tegen de bedreigingen te weren en zo nodig tegenstand te bieden.

Sidney Rigdon wijdde over deze beslissing uit op 4 juli 1838, de Amerikaanse onafhankelijkheidsdag. „Wij zullen het niet langer dulden,” verklaarde hij. „Onze rechten zullen niet meer ongestraft vertreden worden . . . En dat gespuis, dat komt om onze rust te verstoren . . . er zal tussen hen en ons een verdelgingsoorlog zijn. We zullen nooit de aanvallers zijn, wij zullen geen inbreuk maken op de rechten van wie dan ook; maar we zullen tot in de dood voor onze eigen rechten vechten. Wij staan op onze rechten en gunnen alle anderen de hunne.” (BYU Studies 14, Zomer 1974 : 527.) De bevolking van Missouri legde de retoriek van deze toespraak uit als een bewijs van mormoons „verraad.” Het gevolg was geweld; dat later bekend werd onder de naam de „mormoonse oorlog van 1838.” De moeilijkheden begonnen op de verkiezingsdag te Gallatin, in Davies County, toen een dronken inwoner begon te vechten met één van de heiligen die naar het stembureau gegaan was om zijn stem uit te brengen tegen een kandidaat die anti-mormoons was. Sterk

overtrokken verslagen van het gevecht bereikten Far West. Joseph Smith en anderen bewapenden zich en verzamelden zich om hun broeders bij te gaan staan. In Adam-on-di-Ahman vernamen zij van Lyman Wight dat de verwondingen licht waren, dus namen ze aan dat de zaak geregeld was. Maar al spoedig kwam er een bevel tot inhechteniseming van Joseph Smith en Lyman Wight waarin ze beschuldigd werden van oproerig gedrag. Ze werden gearresteerd en moesten voorkomen. Praatjes deden nu aan beide zijden de ronde, en een onwaar verslag van een mormoonse opstand bereikte de gouverneur van Missouri Lilburn W. Boggs. Hij beval de staatsmilitie zich paraat te maken. De heiligen der laatste dagen namen dienst in de militia van Caldwell County om zich te verdedigen. Toen het gespuis in Carroll County de heiligen in DeWitt bestookte, raadde Joseph Smith de leden aan de county te verlaten. Dit besluit was een aanmoediging voor het gespuis om ook elders tot actie over te gaan. 's Nachts werden er in de buurt

Vervolging te Haun's Mill. Op een middag aan het einde van oktober 1838, verscheen er een gewapende, vijandige bende bij de molen te Haun, aan de oever van de Shoal Creek. Daar de mormonen verreweg in de minderheid waren, vluchtten ze in de smederij. Enkelen van hen probeerden met de invallers te onderhandelen. De laatsten begonnen echter op iedereen die ze zagen te schieten. Ze staken hun geweren door de spleten in de houten wanden en doodden mannen en jongens.

van Adam-ohdi-Ahman huizen en hooibergen in brand gestoken en officieren van de staatsmilitie gaven Lyman Wight de opdracht een mormoonse militie te organiseren ter bescherming van de leden van de kerk.

Op 24 oktober nam een compagnie van de militie van Caldwell County, onder leiding van kapitein Samuel Bogart, drie mormoonse mannen gevangen en beval de anderen de staat te verlaten. Kapitein David W. Patten, een lid van de Twaalf, marcheerde met een klein detachement van de mormoonse militie naar het Bogarts kamp aan de Crooked rivier om de gevangenen te ontzetten. Deze twee compagnieën vochten man tegen man waarbij Patten en drie anderen sneuvelden.

Overtrokken verslagen van deze confrontatie bereikten gouverneur Boggs. Men vertelde hem dat de heiligen steden verbrandden, de gevestigde kolonisten verdreven en de plaatselijke autoriteiten ondermijnden door de activiteiten van een groep die bekend stond onder de naam „Daniëten.” Boggs negeerde het standpunt van de heiligen der laatste dagen en vaardigde op 27 oktober een bevel uit, waarbij generaal John B. Clark van de staatsmilitie de volgende instructies kreeg: „de mormonen moeten als vijanden worden behandeld, en in het algemeen belang desnoods worden uitgeroeid of uit de staat verdreven. Hun

gewelddadigheden gaan alle beschrijving te buiten.” (*History of the Church*, jaargang 3, blz. 175.)

Vervolging en verdrijving

Dit beruchte „Bevel tot vernietiging” had voorspelbare gevolgen. Op 30 oktober namen meer dan tweehonderd man van de staatsmilitie deel aan een beestachtige slachting in een kleine nederzetting van dertig mormoonse families vlakbij de molen van Jacob Haun in Caldwell County. De kolonisten hadden amper twee dagen tevoren een vredesverdrag gesloten met de legerleiding, maar de soldaten vielen de nederzetting aan en doodden 17 van de heiligen, mannen en jongens inbegrepen, die voor bescherming naar een smidse gevlucht waren.

De volgende dag kwamen de kerkleiders te Far West bijeen om vier eisen van Generaal Samuel Lucas te vernemen: mormoonse bezittingen moesten verbeurd verklaard worden om de schade te betalen; de kerkleiders moesten zich overgeven om terecht te staan en gestraft te worden; de rest van de heiligen moest ontwapend worden en de staat verlaten onder bescherming van de militie. Joseph Smith, Sidney Rigdon, Lyman Wight, Parley P. Pratt, George W. Robinson, Hyrum Smith en Amasa Lyman werden gevangen genomen terwijl de militie Far West plunderde. Een krijgsraad veroordeelde de gevangenen in alle haast om de volgende morgen te worden doodgeschoten en Generaal Lucas beval Generaal Alexander Doniphan de opdracht uit te voeren. Doniphan die weleens als advocaat voor de heiligen was opgetreden, antwoordde met een memo: „Dit is moord in koelen bloede. Ik weiger uw bevel te gehoorzamen. Mijn brigade zal morgenochtend om acht uur naar Liberty optrekken 'en als u deze mensen ter dood brengt, dan zal ik u

verantwoordelijk stellen en voor een aardse rechtbank dagen, zo helpe mij God." Doniphans onbevreesde antwoord voorkwam de executie. (*Church History*, jaargang 1, blz. 482.)

De rust daalde weer over Missouri neer gedurende november en december van 1838, maar de heiligen wisten dat ze uiteindelijk gedwongen zouden worden hun woningen te verlaten. Daar Joseph Smith en zijn raadgevers gevangen werden gehouden, begon Brigham Young, nu senior lid van de Raad der Twaalf, voorbereidingen te treffen voor de uittocht. Tegen januari was een comite bezig de trek te organiseren, en in februari moest Brigham Young voor zijn eigen veiligheid uit Far West vluchten. De massale evacuatie begon toen ernst te worden en tegen eind april hadden bijna alle heiligen Missouri verlaten. Velen vonden een toevluchtsoord aan de andere kant van de Mississippi, in het westen van de staat Illinois, in Quincy. Anderen vluchtten naar St. Louis in Missouri, en naar andere naburige plaatsen.

Gedurende deze benarde tijd voor de heiligen der laatste dagen verkwijsden hun profeet en degenen die tegelijk met hem gearresteerd waren in de gevangenis. Van Independence (Missouri) waren de gevangenen overgeplaatst naar Richmond in diezelfde staat om terecht te staan wegens verraad. Een civiele rechtszitting gepresideerd door rechter Austin A. King begon op 13 november. Sampson Avar, een afvallige van de kerk, en andere getuigen beschuldigden de profeet ervan, dat hij de leiding had van de „Daniëten." Getuigen, die hem gunstig gezind waren, werden gearresteerd en gevangen gezet om te voorkomen dat ze opgeroepen zouden kunnen worden. De rechter verplichtte de gevangenen opnieuw voor het gerecht te verschijnen. Verscheidene van hen werden in Richmond ondergebracht. Joseph en Hyrum

Smith, Sidney Rigdon, Lyman Wight, Alexander McRae en Caleb Baldwin werden naar de gevangenis te Liberty in Clay County, gezonden. De gevangenis te Liberty, een klein gebouw, 6,5 meter in het vierkant, met dikke stenen muren, van binnen beschoten met boomstammen, was gedurende vijf maanden het tehuis van de profeet. De brieven van de profeet vanuit deze naargeestige omgeving getuigen van een verbazingwekkend optimisme. Het had tijd om te bidden en te mediteren en schreef enkele diepgaande openbaringen en waarnemingen op. Fragmenten hiervan staan nu in de Leer en Verbonden als afdelingen 12, 122 en 123. In april werden de gevangenen in Liberty verhuisd naar Galatin in Davies county. Tijdens een tweede overplaatsing naar Columbia werden deze mannen door de dienstdoende politiefunctaris en de bewakers in de gelegenheid gesteld te ontvluchten. De afgematte gevangenen liepen en reden naar Illinois waar ze zich op 22 april bij hun gezinnen en de heiligen voegden. De gevangenen in Richmond werden ook overgeplaatst naar Columbia en ontvluchtten aan hun bewakers op 4 juli.

De uittocht uit Missouri betekende het einde van een belangrijke periode in de geschiedenis van de kerk. De jaren in Ohio en Missouri werden gekenmerkt door de bouw van een tempel, nieuwe openbaringen van de leer, de uitbreiding van het zendingswerk en de aanduiding van het centrum van Zion. Deze jaren werden bedorven door financiële tragedie, verbitterde vervolgingen en afval en de verdrijving van de heiligen uit Missouri. Maar toen het jaar 1839 begon, begon er ook een nieuwe periode in de kerkelijke geschiedenis, een periode van een hernieuwde vitaliteit en groei, toen de heiligen een nieuwe vergaderplaats vonden te Nauvoo (Illinois).

Wij waren vastbesloten naar Zion te gaan

Jill Mulvay Derr

„Het waren moeilijke tijden in Kirtland,” schreef Caroline Barnes Crosby, terwijl ze zich de grote financiële ellende weer voor de geest riep, gedurende de jaren dat zij en haar man Jonathan daar samen met de heiligen woonden. Meer dan eens zat de familie Crosby zich af te vragen waar hun volgende maal vandaan zou komen. „We hadden toen een goede gelegenheid om de naastenliefde van de broeders te beproeven, waarvan er zovelen in de zelfde toestand als wij verkeerden,” schreef Caroline.

Ze herinnerde zich hoe broeder William Cahoon hen op een avond had bezocht. Hij was op weg naar zijn eigen huis en had een paar zakken maismeel voor zijn gezin bij zich. Hij vroeg Caroline en Jonathan of zij wel te eten hadden. Toen ze hem vertelden dat zij niets hadden, deed hij het maismeel met hen en nodigde Jonathan uit naar zijn huis te komen en ook wat aardappelen en vlees te komen halen. Andere heiligen deelden op dezelfde wijze hun voorraden met de Crosby's. Caroline merkte op, „We waren talrijke keren in de gelegenheid om bijna onze laatste snee brood met de broeders te delen.

Voor Caroline en Jonathan waren de financiële beproevingen in Kirtland minder moeilijk te verdragen dan de zoekingen van de broeders en zusters die

zich afscheidden. „Ze traden brutaal op tegen de profeet . . . en verloochenden hun band met de kerk,” schreef Caroline. Ze voegde er met droefheid aan toe, „Dat waren enkele van onze naaste buren en vrienden. We hadden vertrouwelijk met elkaar gesproken en waren als vrienden naar het huis des Heren gewandeld.” Toen Caroline een zuster tegenkwam die de kerk verlaten had, vroeg ze haar, waarom ze avvallig geworden was. De zuster vertelde Caroline dat ze ontevreden was over sommige dingen in de kerk. „Ik voelde me erg bedroefd en somber,” merkte Caroline later op, „maar het is nooit bij me opgekomen de kerk te verlaten of de profeet in de steek te laten.”

„We waren vastbesloten naar Zion te gaan,” had Caroline gezegd van de reis van de familie Crosby naar Kirtland.

Het gezin zette zijn tocht voort op zoek naar Zion, overleefde de beproevingen in Ohio en volgde de grootste groep heiligen naar Missouri, Illinois en Utah.

Nadat ze een tijd als zendelingen in Tahiti werkzaam waren geweest, vestigden ze zich voor goed te Beaver (Utah). Caroline hield nauwkeurig een dagboek bij en schreef een gedetailleerde en bewegende persoonlijke geschiedenis, waaruit we dit gedeelte hebben ontleend.

Negen pakjes per dag: Hoe konden we ermee ophouden?

Jan Mussman

Ik wou dat ik die twee fijne zendelingen, die lang geleden in 1964 bij ons aanbelden, kon vertellen dat wij echt in hun boodschap geloofden; maar ze wilden dat wij ophielden met roken en de kwelende gedachte om zelfs maar één uur zonder sigaretten te zijn, stelde de prijs van de verlossing buiten ons bereik.

Zes pakjes per dag voor Bill en drie voor mij. Een ongelooflijke hoeveelheid van negen pakjes sigaretten per dag stond tussen ons en het aannemen van het evangelie! Maar dat was in 1964. Sinds die tijd heeft onze hemelse Vader stap voor stap, heel langzaam ervoor gezorgd dat er een verandering in ons leven kwam. We werden in 1975 gedoopt.

We gingen de gewoonte van het roken grondig aanpakken omdat het wel moest. Hoewel Bill twee maal zoveel rookte als ik, was ik degeen die zulke ernstige klachten kreeg, dat ze gewoonweg niet meer genegeerd konden worden. Ik zocht de dokter op die veel van mijn vrienden geholpen had om minder te gaan roken en vroeg hem een plannetje voor mij uit te werken. Hij was net bezig de röntgenfoto's van mijn longen te bekijken toen zijn assistente mij zijn spreekkamer binnenliet.

„Mevrouw Mussman,” vroeg hij zonder op te kijken, „Hebt u ook sigaretten bij u?”

„Twee pakjes,” antwoordde ik bedeesd. Toen hij zich omdraaide om mij aan te kijken, klonk de stem van de dokter ernstig. „Alstublieft, gooit u ze dan nu in de prullemand. Als uw dokter moet ik u waarschuwen, dat uw longen beslist geen roken meer kunnen verdragen.”

„Maar dokter,” smeekte ik, „ik kwam

hier om een plan met u te bespreken om het roken te verminderen.”

„Helemaal geen sigaretten meer, dat is uw plan.” De zware stem klonk zelfs nog nadrukkelijker. „Ik meen het echt. Als u ook maar iets om uw man en kinderen geeft, dan zult u geen enkele sigaret meer roken.”

Toen ik het contactsleuteltje van de auto omdraaide en naar huis reed, vulden mijn ogen zich met tranen. Ik kon niet ophouden met roken, en ik wist het ook. Ik had het al te dikwijls geprobeerd. Ik was dankbaar dat Bill weg was voor zaken, want ik had tijd nodig om na te denken. Toen ik eenmaal thuis was, ging ik aan de keukentafel zitten en peinsde over het dilemma, terwijl ik automatisch een sigaret opstak. Alsof het zo moest zijn ging de telefoon! Het was Bill, die vanuit New York opbelde.

„Jan,” zei hij, „Ik heb de dokter opgebeld en ik weet het.” Hij hield gelijk op toen hij hoorde dat ik de rook uitblies.

„Jan Mussman, je rookt!” riep hij.

„Jan Mussman, je rookt, je rookt,” bouwde ik hem na.

„Jij vindt jezelf vast een flinke vent, nietwaar Bill Mussman? De dokter heeft jou niet verteld, dat je met roken op moet houden.”

Een tijdje werd er niet gesproken: toen zei Bill: „Morgen kom ik naar huis. Laten we allebei onze sigaretten weggooiden en elkaar beloven dat we vierentwintig uur niet zullen roken.”

„Dat beloofde ik, en ik hield mijn belofte, hoewel ik tot op vandaag niet weet hoe. Maar ik herinner me nog steeds hoe Bill de volgende dag de deur openzwaaide en zijn armen naar me uitstak.

„We gaan er samen mee ophouden,” zei hij „wij roken niet meer!” Die omhelzing had echt iets feestelijks, maar het enthousiasme van dat ogenblik duurde precies even lang.

De volgende weken waren niet alleen moeilijk, ze waren afschuwelijk. We liepen rond in een soort verdoving met glazige ogen, met handen, die onophoudelijk bibberden. We waren knorrig en geprikkeld, en ik dacht er vaak aan het maar op te geven. Maar Bill onderging deze netelige dagen zonder te versagen, en als ik hem dan gadesloeg, kwam mijn moed weer terug.

Onszelf te bevrijden van de allesoverheersende gewoonte van het roken was een reusachtige onderneming, en ik kan ons succes alleen maar toeschrijven aan het feit dat „alle dingen zijn mogelijk bij God.” (Marcus 10:27.) In werkelijkheid duurde het bijna twee jaar voor ik van mening durfde te zijn, dat we er echt van bevrijd waren - dat we ons uit de boeien van de tabak bevrijd hadden.

Dat op zichzelf was een wonder en voldoende beloning, maar er zouden nog meer zegeningen komen. Gedurende die twee jaar waren onze liefde en dankbaarheid voor elkaar en onze hemelse Vader mooier geworden dan we ooit tevoren gekend hadden. We waren lichamen en geestelijk sterker geworden en we waren naar elkaar toegegroeid. Dit heilzame één van hart zijn was één van de grootste zegeningen van ons huwelijk en we waren er buitengewoon dankbaar voor. Maar er was nog meer. Terwijl wij bezig waren het roken op te geven, ontdekten we dat we ons ook moesten onthouden van de daar mee samengaande kopjes thee en koffie, omdat ze een belangrijk onderdeel van de gewoonte vormden. Ons daarvan losmaken gaf ons de kracht alcohol aan te pakken en te overwinnen.

Zelfs nog kostbaarder dan de voldoe-

ning als gevolg van deze overwinning op het vlees, waren echter de gaven die wij ontvingen via onze twee jonge kinderen, die zeer toegewijd voor ons gebeden hadden. Ik geloof dat het kwam door onze problemen en hun gebeden, dat onze kinderen Bill en Ann nooit bezweken zijn voor sigaretten, alcohol of verdovende middelen. Ik geloof dat ze door die gebeden dicht bij hun hemelse Vader bleven. Toch waren ze, omdat ze dat deden, anders dan de meeste van hun vrienden. Ze waren zelfs zo anders, dat ik me afvroeg waar ze ooit vrienden of levensgezellen zouden kunnen vinden die hetzelfde geloofden en dezelfde manier van leven hadden.

Naarmate ze ouder werden groeide mijn bezorgdheid voor hun toekomstig geluk en bad ik vaak om hulp. Tenslotte, het was in het begin van 1973, ben ik gedurende drie dagen bezig geweest om onze hemelse Vader te smeken om leiding, om een teken. Op de derde dag werd er gebeld, en stonden er twee mormoonse zendingen op de stoep. Ze keken verbaasd toen ik hun geestdriftig uitnodigde binnen te komen.

Dit was onze tweede kans om het evangelie te aanvaarden. Dit keer waren we gereed. We werden alle vier op een prachtige dag in mei 1975 gedoopt.

Na de doop kwamen er meer veranderingen, veranderingen die alle heiligen der laatste dagen meemaken naarmate ze dichter tot hun hemelse Vader komen. En nu, drie jaar later, laten we nooit een gelegenheid voorbijgaan om te vertellen hoeveel we van de kerk houden, hoeveel we van onze roepingen houden, en hoeveel we als een eeuwig gezin van elkaar houden.

Jan Mussman, moeder van twee kinderen, is lerares culturele ontwikkeling in de Zustershulpvereniging in de Wijk Burlingame, ring Pacifica California.

Jeruzalem bij dageraad — het graf in de hof te Jeruzalem.

